

Omakoti

Täyden palvelun hoivaa!

- Koti- ja hoivapalvelut
- myös lapsiperheille!
- Kotisairaanhoido

Hennan Hoiva ja Kotiapu
044 527 2949

Hennan Hoiva
www.hennanhoiva.fi

KEMI-TORNIO » NUMERO 1/2025 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 17. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Helpotusta kesähelteille: vinkit kodin viilentämiseen

Nuhruisen julkisivun ensiavuksi
riittää usein pesu

12

Säännöllinen huolto pidentää
katon elinkaarta

14

K Rauta

Pihatalo Cello Halland 17,5m²

502395046

Katetulla terassilla ja isoilla ikkunoilla varustettu pihatalo. L-muoto mahdollistaa eri toimintojen sijoittamisen erilleen toisistaan omiin siipiinsä. Sisätilan koko 13,3 m² ja reilusti tilaa myös korkeussuunnassa.

3 495:-

+ rahti

Saunamökki Östermalm 22,0m² seinävahvuus 44mm

502768852

Östermalm saunamökki istuu hyvin niin kaupunkiko-
din kuin loma-asunnonkin pihaan. Rakennus tarjoaa
tilat saunomiseen, majoittamiseen ja ulkoilmasta
nauttimiseen katoksessa. Avarasta saunatuvasta
avautuvat maisemat moneen suuntaan.
Saatavilla myös 70mm seinävahvuudella.

7 895:-

+ rahti

Saunamökki Solsidan 29,9m²

502714752

Tilava tupa, löyly- ja pukuhuone sekä terassi
tarjoavat toimivan kokonaisuuden kesän
parhaista hetkistä nauttimiseen. Saunamökki
toimii myös kesävieraiden majoittamiseen ja
illanistujaisiin. Ikkunoissa karkaistut eristyslasit.

9 790:-

+ rahti

Grillikota 6.5B on 6,5 m², sisältää grillin ja hormin

502570203

Grillikota 6.5B on 6,5 m² ja sisältää grillin,
6 taittuvaa pöytää ja savukuvun. Kokoamis-
ohjeet mukana, Huopakate kiinnitettynä.

3 495:-

+ rahti

Tiesitkö?

Nyt voit rakentaa alle 30 m²
piharakennuksen ilman rakennuslupaa.

Tutustu lakimuutokseen ja rajoituksiin
sekä K-Raudan laajaan piharakennusvali-
koimaan sivulla: K-Rauta.fi/piharakennus

Alle 30 m2 piharakennukset

Tunnelmaa ja käytännöllisyyttä pihaasi yli 200
rakennuksen valikoimasta. Tässä suosituimpia
rakentamisluvasta vapaita mallejamme!

Katso →
valikoima:

K Rauta
KEMI & TORNIO

KEMI

Kivikonkatu 1, 94600 Kemi
puh. 016 215 6600
www.k-rauta.fi/myymalat/kemi

TORNIO

Virkamaankatu 10a, 95420 Tornio
puh. 010 396 6800
www.k-rauta.fi/myymalat/tornio

JÄKÄLÄ

Tiesitkö, että sekajäte- ja pakkausjäteastia on pestävä vähintään kerran vuodessa ja biojäteastia vähintään kahdesti vuodessa?

Jos jäteastioiden käsinpesu ei innosta,
TILAA KONEELLINEN PESU!

BIOJÄTEASTIAN PESU:

Pinta-astiat 25,00€/astia*

Nostoperusteiset astiat 190 €/kpl **

PAKKAUSJÄTEASTIAN PESU:

Pinta-astiat 35,00€/astia *

Nostoperusteiset astiat 190 €/kpl **

Bio- ja pakkausjäteastioiden pesut tilattavissa Kemissä,
Torniossa, Keminmaassa, Tervolan ja Ylitornion alueella.

SEKAJÄTEASTIAN PESU (vain Kemissä):

Pinta-astiat 25,00€/astia *

Nostoperusteiset astiat 240 €/kpl **

Sekajäteastioiden pesut tilattavissa Kemissä alueella.

*Astiapesu pinta-astioille sisältää tyhjennyksen.

**Astiapesu nostoperusteisille astioille sisältää kannen, runkokaivon ja nostosäkin ulkopinnan pesun sekä jätteiden tyhjennyksen.

Kaikki astiapesut tehdään kesän aikana.

pesutilaukset:
asiakaspalvelu@pmjh.fi
p. 040 710 7373

Astiapesujen tilaukset viimeistään
22.4.2025 mennessä

Lukitus-, hälytin-, kameravalvonta-
sekä muut turvallisuusratkaisut!

**Meri-Lapin
Lukituspalvelu Oy**
PART OF PROSERO

Meiltä saatavilla

*Oviautomatiikka ja esteetön kulku

*Lukitus- ja turvajärjestelmät

*Avain- ja lukostonhallintapalvelut

*Sähköiset kulunvalvontajärjestelmät

*Kunnossapito- ja huoltopalvelut

Kemin Lukkopalvelu

0100 86630/24h info@lukituspalvelu.fi

Tornion Lukituspalvelu

050 462 2335 tornio@lukituspalvelu.fi

Rovaniemen Lukkopalvelu

043 211 1553/24h rovaniemi@lukituspalvelu.fi

Oulun Lukituspalvelu

050 380 4565 oulu@lukituspalvelu.fi

WWW.LUKITUSPALVELU.FI

bolle
SERENGETI

OAKLEY

Ray-Ban

**AURINKO -JA
URHEILULASIT
JOKA LAJIIN!**

Paikallisesta optikkoliikkeestäsi saat
myös kaarevat urheilulasit voimakkuuksilla.

**Räsurs
10 kk
kulutonta
maksuaikaa**

**Fenno
OPTIIKKA**

Kemin Silmälasi

Valtakatu 11-13, 94100 Kemi • Puh. 0400 611 810 • Palvelemme ma-pe 9.30-17

Ajanvaraus netissä - www.fennooptiikka.fi

TORNION LASI

**Terassi- ja parveke-
lasitukset meiltä!**

Puh. 016-445 894
Torpinkatu 11, Tornio
www.tornionlasi.com

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2025	vko	14
Nro 2/2025	vko	20
Nro 3/2025	vko	33
Nro 4/2025	vko	41

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Kemin, Keminmaan, Simon ja Tornion taajamissa.

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Selviytymisohjeet hellekesään
- 8 Salaojitus kuntoon
- 10 Toimiva ja viihtyisä kesäpiha
- 12 Omakotitalon julkisivun käsittely
- 14 Kattohuoltoa eri kattotyypeille
- 16 Kotitalousvähennys ja kotityöpalvelut
- 18 Juhlatunnelmaa kotiin
- 21 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 22 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Sopeutumista muuttuviin olosuhteisiin

Kevät on omakotitaloasujalle innostavaa aikaa. Kun routa hellittää, pihan puolella päästään vihdoinkin taas tositoimiin.

Viime vuosina tuttuihin pihatoihin on tosin saatettu päästä totuttua aikaisemmin. Lumen sulaminen on aikaistunut lähes koko maan alueella, mikä vaikuttaa samalla kasvillisuuden talvehtimiseen.

Ilmaston lämpeneminen on ylipäättään alkanut näkyä myös kasvien menestymisvyöhykkeissä Suomessa. Monien lajien kasvumahdollisuudet parantuvat, mutta samalla lämpeneminen tuo myös haasteita kasvien selviytymiseen. Hellejaksot ovat lisääntyneet ja pitkittyneet, ja vaikka keskimäärin sademäärät ovat kasvaneet, erityisesti Etelä- ja Keski-Suomessa kuivuuden riski on kesäisin kasvanut.

Nämä ovat asioita, jotka puutarhaharrastaja on saattanut havaita omakohtaisesti. Niihin onkin siis hyvä varautua ja huomioida muuttuvat olosuhteet jo hyvissä ajoin keväällä, kun pihan kasvihankinnat ovat suunnitteilla.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Ota yhteyttä
Pentti Kaarlela
0400 693 886
Mika Kaarlela
0400 443 124
Jukka Heikkuri
0400 391 313

MAA-AINESTOIMITUKSIA
JA MAANRAKENNUSTÖITÄ
AMMATTITÄIDOLLA!
Tornion Rakennussora Oy
www.tornionrakennussora.fi

Ilmalämpöpumput

Ilmalämpöpumppujen uusi aikakausi on alkanut - Mitsubishi Electric LN-mallisarja

Scanofficen lämpöpumput alueellasi toimittaa

Meiltä myös sähköauton latauspisteet! Kysy!

Suomen Sähkötekniikka puh. 040 779 46 88

» LYHYESTI

Ammattilaisen 7 vinkkiä onnistuneeseen mullanvaihtoon

Helmikuussa luonnonvalon lisääntyminen herättää viherkasvit talvilevosta uuteen kasvuun. Kasvun käynnistyminen on paras hetki vaihtaa kasvien ruukkuun uusi multa.

Mullanvaihto ei yleensä ole kasvin hoidossa se mukavimmaksi koettu askare, joten se helposti siirtyy hamaan tulevaisuuteen. Jos ymmärtää mullanvaihdon merkityksen, se tulee varmemmin tehtyä ajallaan, Biolanin puutarhaneuvoja **Riikka Kerttula** uskoo.

Harva tietää todelliset syyt mullanvaihdolle. Ruukun jääminen liian pieneksi on vain yksi syy vaihtaa viherkasvin multa. Paljon tärkeämpää on huolehtia mullan kuohkeasta rakenteesta ja oikeasta ravinnepitoisuudesta.

Viherkasvia on voitu kastella ja lannoittaa säännöllisesti, mutta silti se alkaa roikottaa lehtiään alakuloisesti. Kasvi näyttää nuutuneelta, vaikka multa on kosteaa.

Tällainen nuupahtanut viherkasvi on todella yleinen näky kotien kukkaikkunalla. Ja oikeastaan vielä yleisempää vedenpuutteelta näyttävä velttous on suurissa kestokastelu-ruukuissa kasvavilla viherkasveilla. Mitä harvemmin mullanvaihtoon viitsitään ryhtyä, sitä enemmän ruukun multa ehtii kertyä kasteluvedestä ja lannoitteista sekä kalkkia että suoloja. Vähitellen mullan suolapitoisuus nousee haitallisen korkeaksi. Väkevöityneestä mullasta kasvi ei saa enää riittävästi vettä, vaikka multa olisi sopivan kostea. Siksi kasvi

nuutuu. Varmin tapa välttää mullan väkevöityminen ja kasvikuolemat, on vuosittainen mullanvaihto, vinkkaa Kerttula.

Ruukussa multa maatuu vähitellen ja samalla se tiivistyy. Tiivistyneessä mullassa kasvin juuret eivät saa hapetta ja ne voivat tukehtua. Jos kukkamulta tuntuu käteen ihanan sametiselta ja pehmeältä, se ei tarkoita, että multa olisi kasvin juurille paras mahdollinen. Mullassa pitää olla kestävä rakenne, jotta se säilyttää ilmavuutensa mahdollisimman pitkään.

Mitä turvepitoisempaa kukkamulta on, sitä nopeammin se maatuu ruukussa. Etenkin pitkäikäisille kasveille ja suuriin ruukkuihin kannattaa valita kompostoimalla valmistettu multa. Kompostoinnin aikana syntyy pitkäkestoista humusta, joka muodostaa multaankestäviä muruja. Murustunut multa säilyttää ilmapuutensa ruukussa useamman vuoden ajan, kertoo Kerttula.

Jotta multa muodostuu toivottu mururakenne, multa esikostutetaan ennen ruukutusta. Tarvittava määrä multaa laitetaan esimerkiksi pesuvatiin, johon lisätään desilitra vettä jokaista multalittraa kohti. Vesi sekoitetaan multaankäsin möyhimällä ja samalla multa murustuu.

Ammattilaisen 7 vinkkiä onnistuneeseen mullanvaihtoon

1. Kastele viherkasvi kunnolla jo mullanvaihto-

toa edeltävänä päivänä. Kasteltu kasvi irtaantuu paremmin ruukustaan, multa pehmenee ja juuret sietävät enemmän käsittelyä. Kasteltu kasvi on myös hyvässä nestejännityksessä ja kestää paremmin juurten pienet vioitukset.

2. Valitse kasvillesi sopiva uusi multa. Yleiskukkamullat sopivat useimmille viherkasveille, mutta tasakosteassa viihtyvät kasvit kannattaa istuttaa vesisäiliölliseen ruukkuun viherkasvimultaan ja taas kuivassa viihtyvät kasvit, kuten kaktukset, istutetaan hiekkapitoiseen kaktusmultaan.

3. Kostuta uusi multa erillisessä astiassa ennen ruukutusta. Näin multa muodostuu kestävä mururakenne. Lisää 1 dl vettä multalittraa kohti, ja sekoita vesi multaankäsin möyhentämällä.

4. Karistele vanha multa juuripaakusta. Jos lannoituksen mukana multa kertyy ylimääräisiä suoloja, ne nousevat kastelun jälkeen haihduntavirtauksen mukana mullan pintaan. Siksi on erityisen tärkeää kaapia pois kaikki irtomulta juuripaakun yläosasta. Leikkaa myös ruskettuneet juurenosat pois ennen uutta istutusta.

5. Valitse halkaisijaltaan pari senttiä edellisestä isompi ruukku. Laita ruukun pohjalle salaojaksi ruukkusoraa, joka estää liiallisen kosteuden kertymisen ruukun pohjalle. Salaojakerroksen päälle laitetaan multaa sen verran, että kasvi tulee entiseen syvyyteensä.

6. Lisää uutta multaa. Valuta multaa juuripaakun reunoille ja tiivistä se hellävaraisesti sormin painelemalla. Älä lisää multaa ruukun yläreunaan asti, vaan jätä kunnollinen kasteluvara.

7. Älä kastele mullanvaihdon jälkeen. Jos kasvi on kasteltu hyvin ennen mullanvaihtoa ja uusi multa on esikostutettu ennen käyttöä, riittää mullanvaihdon yhteydessä lehti-en sumuttelu. Runsas kastelu mullanvaihdon yhteydessä aiheuttaa mullan liettymistä ja kuivuessaan liettynyt multa kovettuu yhte-näiseksi köntiksi. Kastelu aloitetaan varovasti pienissä erissä vasta muutama päivä mullanvaihdon jälkeen.

Biolan Oy

Avustus öljylämmityksestä luopumiseksi on päättymässä – tukea ehtii hakea vielä hetken

Omakoti- ja paritaloihin voi vielä saada ELY-keskuksen 4 000 tai 2 500 euron avustuksen öljy- tai maakaasulämmityksestä luopumiseen. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että öljy- tai maakaasulämmitysjärjestelmä poistetaan rakennuksesta.

– Pientaloille on myönnetty avustuksia öljylämmityksestä luopumiseen vuodesta 2020 alkaen yhteensä noin 122 miljoonaa euroa, kaiken kaikkiaan yli 31 000 hakijalle. Niillä on tuettu siirtymistä puhtaampaan lämmitysmuotoon, joka on yksi tärkeimmistä kotitalouden ilmasto-vaikutuksia vähentävistä teoista, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Omakoti- ja paritalojen öljy- ja maakaasulämmitykselle on monia vaihtoehtoja. Suosittuja ovat maa- ja ilma-vesilämpöpumput sekä kaukolämpö. Vaihtoehtojen vertailu kannattaa, jot-

ta löytää omaan taloonsa sopivan ja taloudellisesti järkevän ratkaisun.

Öljyn tai maakaasun korvaaminen uusiutuvala energialla vähentää talon ostoenergian määrää ja kustannuksia. Lämmitystavan vaihdon yhteydessä on kannattavaa myös hoitaa talon energiatehokkuus kuntoon. Kun talon energiankulutus on pienempi, voi säästää sekä lämmityskustannuksissa että uuden lämmitysjärjestelmän mitoituksessa.

Nopea ja helppo sähköinen avustushaku

Avustusta pientalon öljylämmityksestä luopumiseen on helpointa hakea sähköisesti. Vaihtoehtoisesti voi myös käyttää tulostettavia lomakkeita. Tarkemmat ohjeet avustuksen hakemiseen ELY-keskuksen verkkosivuilla, jonne myös päivitetään avustuksen hakemisen päät-

tymisen tarkka päivämäärä.

Avustuksista ja niiden hakemisesta saa lisätietoa ELY-keskuksen ympäristöasioiden asiakaspalvelusta.

- Sähköposti: ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi
- Puhelin: 0295 020 900 (ma–pe klo 9–16, pvm/mpm)
- Ympäristöasioiden asiakaspalvelu ELY-keskuksen verkkosivuilla

Öljylämmityksen korvaavan lämmitysmuodon valintaan saat teknistä neuvontaa Motivasta. Motivan verkkosivuilta löydät lisätietoja öljylämmityksen vaihdon hyödyistä.

- Sähköposti: kuluttajaneuvonta@motiva.fi
- Puhelin: 09 6122 5150 (ma ja pe klo 9–12).
- www.motiva.fi/oljylammituksen-vaihtajalle

Vuoden käsityötekniikka 2025: Korjaaminen ja kunnostus on välittämistä

Taitoliitto on valinnut vuoden 2025 käsityötekniikaksi korjaamisen ja kunnostuksen. Valinnalla halutaan korostaa käsityötaitojen merkitystä kestäväan kulutuksen edistämisessä ja tuotteiden elinkaaren pidentämisessä. Korjaamisen ja kunnostamisen perustaidot ovat tärkeitä kansalaistaitoja, joita jokaisen olisi hyvä osata. Kun osaamme huolehtia säännöllisesti kenkien huollosta, puisen leikkuulaudan puhdistuksesta ja öljyamisestä, ommella irronneen napin vaatteeseen tai parsia reiän rakkaassa villapaidassa, voimme pienillä toimenpiteillä vaikuttaa näiden arkisten käyttötuotteiden kestävyYTEEN ja käyttöiän jatkamiseen, sen sijaan, että rikki mennyt päätyisi ympäristöä kuormittavaksi jätteeksi

– Kiinnostus korjaustaitoja kohtaan on viime vuosina kasvanut – entistä useampi haluaa kertakäyttökulttuurin sijaan omaksua kestävämpiä tapoja käyttää ja huoltaa omistamiinsa tuotteita, sanoo Taitoliiton toiminnanjohtaja **Minna Hyytiäinen**.

Korjaaminen ja kunnostus ovat taitoja, joita jokaisen kannattaa opetella. Yksinkertaisetkin

korjaustaidot pidentävät esineiden käyttöikää merkittävästi ja vähentävät tarpeetonta kulu-tusta.

Taitoliitossa toivotaan, että teemavuosi innostaisi jokaisen suomalaisen opettelemaan vuoden aikana ainakin yhden itselleen uuden korjaamisen taidon, korjaamaan jonkin arkiesi-neen tai korjauttamaan jonkin rikkinäisen esi-neen ammattilaisella.

Käsityöllinen korjaaminen kattaa laajan kir-jon tekniikoita vaatteiden paikkaamisesta huo-nekalujen entisöintiin tai remontointiin. Monis-sa tapauksissa pienet korjaukset onnistuvat kotona perustaidoilla ja -työvälineillä.

Aloittelijallekin opeteltavaksi sopivia korjaus-taitoja ovat esimerkiksi:

- Napin ompelu ja yksinkertaiset parsimistyöt.
- Puuesineiden hionta ja pintakäsittely.
- Pyörän perushuolto ja renkaan paikkaus.
- Kodin tekstiilien kuten verhojen ja tyynyjen korjausompelu tai pienet vaatteiden korjaus-muokkaukset.
- Kenkien huolto.

Vaativammat korjaustyöt edellyttävät am-mattilaisen osaamista. Käsityöalan ammatti-laiset ovat avainasemassa arvokkaiden esinei-den kunnostuksessa ja perinteisten korjaus-tekniikoiden säilyttämisessä. Ammattilaisilla onkin korvaamaton rooli vaativien korjaus-töiden toteuttamisessa. Esimerkiksi vanho-jen huonekalujen entisöinti, vanhan rakennuk-sen remontointi tai vintage-vaatteiden korja-us vaativat syvällistä materiaalien ja tekniikoi-den tuntemusta.

Korjaamisen yhteiskunnallinen merkitys ko-rostuu aikana, jolloin ilmastomuutos ja luon-nonvarojen kestävä käyttö ovat keskeisiä huo-lenaiheita. Käsityöllinen korjaaminen voi vä-hentää kotitalouksien tarpeetonta kulutusta sekä tukea paikallista käsityöryrittäjyyttä.

Taitoyhdistykset järjestävät vuoden 2025 aikana korjausaiheisia työpajoja ja kursseja ympäri Suomen. Taitoliitto julkaisee verikko-sivuillaan vuoden aikana monia korjaamisen perusohjeita ja vinkkejä. Kurssi- ja tapahtu-makalenteri ja lisätietoja löytyvät osoitteesta www.taito.fi.

Teksti: Ulla Sirén

Tuuletin on yleinen viilennyslaite, koska se on kevyt ja helppo käyttää. Sen vaikutus perustuu ilman liikkeeseen, eikä se tosiasiassa alenna sisäilman lämpötilaa.

Kesän mukana saapuvat hiostavat huolet

Kesän lämpöä odotetaan parhaillaan kuin unelman täyttymystä. On kuitenkin hyvä muistaa, että helle tuo väistämättä mukanaan myös hankaluuksia – ja tietyille ryhmille jopa hengenvaaran.

Nuohouspalvelu
Juha Peltoniemi

Kysy tarjousta myös
IV-Puhdistuksista!

040 567 4389

juha.peltoniemi@nuohoojat.fi

NUOHOUKSET
alk. **65€**

NUOHOUKSET MERI-LAPIN, SIMON JA KUIVANIEMEN ALUEELLA

Kevät ja kesä lähestyvät, ja niiden myötä aika, jolloin helle uhkaa taas nostaa kodin sisälämpötilan yli sietorajan. Hiostavia huolia kannattaa torjua varautumalla ajoissa, sillä keskellä hellekautta apukeinoja voi olla vaikea löytää. Tuolloin laitevalikoimat käyvät myymälöissä nopeasti vähiin, eikä remonttiakaan ehdi enää toteuttaa.

Ensimmäinen tehtävä omakotitalon viilennyksessä onkin miettiä, mitä voi tehdä käyttämättä paljon rahaa ja ylimääräistä energiaa. Pohjolan luonto

auttaa tässä osaltaan, sillä öisin lämpötila laskee, ja opettelemalla oikeat tuuletustavat asunnon lämpötilaa voi pudottaa jo muutamalla asteella.

Luontoa säästävät apukeinot

Maalaisjärkikin sanoo, että päiväikaan, kun auringon paahde on kuumimmillaan, ikkunat kannattaa pitää suljettuina ja auringon puoleiset peitettynä tummilla verhoilla tai säle-

Maaviilennys, mitä se tarkoittaa?

Maaviilennys, lattiaviilennys – termit kuulostavat ihan uusilta. Senhän pitäisi olla maalämpö ja lattialämmitys.

Maaviilennys onkin kuin maalämmitys nurin päin. Siinä lattialämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin sekä huoneilman lämmittäjänä että jäähdyttäjänä. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumpattu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee. Taloyhtiöissä voidaan toimia esimerkiksi niin, että laitteisto rakennetaan koko yhtiön yhteiseksi, mutta jokainen osakas hankkii itse asuntokohtaisen puhallinkonvektorin.

Maaviilennys on ehkä muita viilennystapoja huomattavasti tunnettu, mutta se on tehokas ja melko vähän energiaa kuluttava vaihtoehto, jos on valmis toteuttamaan sen vaatimaan remontin. Kun laitteisto on kerran rakennettu, se on ja pysyy.

Maaviilennyksen periaatteena on kierrättää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallinkonvektoriin syvällä kallioperässä olevista kaivoista ja johtaa huoneilmassa lämmenneen nesteen takaisin maan alle jäähdytymään. Huoneilmaa viilentävä aine kylmenee siis luonnon keinoin ilman ylimääräistä energian käyttöä. Sähköä koko prosessiin kuluu sen verran, kuin nestettä kuljettava kiertovesipumppu tarvitsee.

Lattiaviilennys toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoja kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumppuja käytettäessä, mutta maaviilennys ei poista kosteutta huoneilmasta.

Lattia viilentää kesätöikseen

Lattiaviilennys on siis mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat – muille lattiatyypeille sitä ei suositella. Tosin vanha laitteisto voi vaatia päivittämistä ja osittain uusimista, ennen kuin se saadaan toimimaan viilentimenä. Erityisesti lattiaviilennyksen mahdollisuutta kannattaa hyödyntää rakenteilla olevissa omakotitaloissa, joihin on tulossa vesikiertoinen lattialämmitys. Alkuinvestointi ei ole kummassakaan tapauksessa kovin suuri, koska tarvittava putkisto on valmiina olemassa.

Yleensä omakotitalojen lattialämmityksen runkolinjat on yksi ja sama koko rakennuksessa. Joskus talon toisissa osissa on tarve viilennykseen samaan aikaan kuin toisissa, kuten märkätiloissa, pitäisi pitää lattialämmitys päällä. Siinä tapauksessa eri vyöhykkeille tarvitaan eri runkolinjat.

Tavallisimmin lattialämmitys ja -viilennys toteutetaan kuitenkin yhteisillä runkolinjoilla koko rakennuksessa ja ensisijaisesti lämmityksen ehdoilla. Jos tarvitaan erityisen tehokas viilennys, tehoa voidaan kasvattaa esimerkiksi tihentämällä putkien asennusväliä.

Teknologiajohtaja **Juhani Hyvärinen** Taltekasta kertoo, että ihmiset ovat joskus tyytymättömiä, kun jäädystylaitteisto ei alennakaan sisälämpötilaa odotusten mukaisesti. Laitteisto on silloin mitoitettu viilentämään mutta ei varsinaisesti jäähdyttämään.

– Usein viilennyskin riittää: jos huippulämpötilasta, vaikka 28 astetta, saa leikattua pois kolme astetta, lämpötila riittää usein hyvään uneen kesällä. Jos haluaa saavuttaa aina esimerkiksi 23 asteen lämpötilan, laitteisto pitää mitoitaa alusta lähtien riittävän tehokkaaksi, mikä vaatii hyvää suunnittelua, Hyvärinen muistuttaa.

Lähde: Jäähdytystehon mitoitusopas, www.talotekniikkainfo.fi

Asiantuntija: Juhani Hyvärinen, teknologiajohtaja, Talotekninen teollisuus ja kauppa ry

Ilmalämpöpumppujen uusi aikakausi on alkanut

Mitsubishi Electric ilmalämpöpumput uusi LN-mallisarja

Esittelyvideo osoitteessa www.scanoffice.fi/LN-uutuus

Jäähdytyskoneet myydään ja asennetaan

Scanofficen lämpöpumput alueellasi toimittaa

SÄHKÖASENNUS J. YLIMAINEN

Sähköasennus J. Ylimäinen
040 536 4490 | www.sahkoasennusylimainen.fi

kaihtimilla. Tuuletus ja läpiveto järjestetään, kun ilma viilenee hiukan. Pienenkin tuulen ja lyhyen sadekuuron suoma apua kannattaa hyödyntää.

Kuumalla ilmalla on hyvä sulkea kaikki ylimääräiset sähkölaitteet ja välttää esimerkiksi liedien ja sähköuunin pitkäaikaista käyttöä ja saunan lämmittämistä. Lattialämmityksen voi kytkeä pois päältä muualla paitsi kosteissa tiloissa, joissa sen yksi tehtävä on torjua kosteuden pääsyä rakenteisiin. Kosteiden tilojen lattialämmitys kannattaa sammuttaa kokonaan vain siinä tapauksessa, että tiloja ei käytetä ollenkaan – esimerkiksi kesälomamatkan aikana.

Ikkunoihin asennettavat auringolta suojaavat markiisit ovat myös energiaa kuluttamaton keino säädellä talon sisälämpötilaa. Kuumuuden lisäksi UV-suojatut ja vettä hylkivät markiisit suojaavat talon pintoja ja sisustusta liialta auringon vaikutukselta. Vaihtoehtoja on paljon: nivelvarren avulla liikuttavat markiisit voidaan asentaa joko ulko- tai sisäpuolelta säädettäväksi, ja eri malleja voi säätää nauhalla, veivillä tai jopa moottorilla. Markiiseja voi teettää mittatilaustyönä vaikka kokonaisen terassin tai lasikuistin suojaksi.

Tuuletin vai viilennin

Tuuletin on nopein ja edullisin sähköinen laite, jolla helteen tukaluutta voi karkottaa. Tuulettimen teho perustuu siihen, että se saa ilman liikkumaan ja tuntumaan viileältä, vaikka sisälämpötila ei sen vaikutuksesta todellisuudessa laske. Tuulettimen tehoa voi lisätä suuntaamalla tuuletin oikein ja asettamalla sen eteen jotain kylmää ja kosteaa – useimmiten oppaissa tehostimeksi ehdotetaan kulhollista jääpaloja, jäävesipulloa tai märkää pyyheliinaa.

Tuulettimen virittäminen oikeaan asentoon ja pyyhkeiden, pullojen ja kulhojen järjesteleminen sopii lyhytaikaiseen käyttöön, mutta se ei välttämättä ole hyvä ratkaisu esimerkiksi vanhuksen kodissa, missä kuumuus voi vaivata suurimman osan kesää.

Ilman viilennin eli siirrettävä ilmanvaihtolaite alentaa oikeasti huoneen lämpötilaa ja poistaa siitä kosteutta. Se puhalttaa lämmintä ilmaa ulos talosta ikkunaan asetettavan poistoilmaputken kautta. Laite vie jonkin verran tilaa, ja jotkut niistä ovat melko äänekäitä, joten käyttäminen yöllä voi olla häiritsevää. Viilennin sopii myös iäkkään ihmisen kotiin, koska on se on tuulettimia tehokkaampi ja asennuksen jälkeen helppo käyttää. Laite voidaan huoltaa ja siirtää pois kuumien ilmojen loputtua.

Luottoapuri kesät talvet

Ilmalämpöpumppu, tarkemmin sanottuna ilma-ilmalämpöpumppu, on tuttu tehokas tapa alentaa huonelämpötilaa kesällä vastaavalla tavalla, kuin lämmittää sitä talvella. Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää sen ulos. Yksi ilmalämpöpumppu ei pysty jäähdyttämään kaksi- tai useampikerroksista taloa, vaan joka kerrokseen tarvitaan oma laite.

Ilmalämpöpumppu on energiaa kuluttava jäähdytysratkaisu, mutta ympärivuotisessa käytössä sen lasketaan säästävän keskimäärin 3000–7000 kilowattituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia voi asentaa melkein millaiseen tahaan omakotitaloon. Asennuksineen laite maksaa noin 1500 eurosta eurosta 3000 euroon riippuen muun muassa pumpun tehosta ja lämmitettävän tilan koosta. Asennukseen tarvitaan aina alan ammattilainen, ja ilmalämpöpumppu vaatii myös säännöllistä huoltoa pysyäkseen toimivana ja turvallisenä.

Viilennys kuuluu kaikille

Lemmikkieläimet kärsivät kuumasta sisäilmasta kuten ihmisetkin. Kodin viilennystä suunniteltaessa pitäisikin ottaa huomioon lemmikkien hyvinvointi siinä missä ihmisasukkaidenkin. Kissojen ja koirien ruumiinlämmön säätely on erilaista kuin ihmisten, sillä ne eivät hikoile muuten kuin tassujensa kautta ja koirat lisäksi läähättämällä.

Koirille myydään tarkoitusta varten suunniteltuja viilennyspatjoja, mutta sellaisen voi tehdä itekin vaikka kastelemalla ja pakastamalla pyyhkeen makuualustaksi tai laittamalla koiran oman makuualustan alle kylmälaukun kylmäpatruunoita. Ulkona oleskelevalla koiralla pitäisi aina olla jokin varjoinen ja vilpoisa paikka tarhasaan, viilennetty koppi tai mahdollisuus päästä sisälle asuntoon, mikäli se on ulkoilmaa viileämpi.

Kissat useimmiten rakastavat lämmintä, mutta liika kuumuus on vaarallista niillekin, joten kissan pitäisi aina päästä siirtymään viileään paikkaan, kun se sitä haluaa. Kaikille lemmikkieläimille on kuumalla ilmalla oltava aina tarjolla raikasta viileää juomavettä. ■

Teksti: Elina Salmi

Salaojitus pitää talon jalat kuivina

Salaojajärjestelmän tarkoitus on huolehtia siitä, ettei maaperästä pääse rakennukseen kosteutta. Jos kellarikerroksen seinät ovat kosteat, voi epäillä, ettei järjestelmä toimi kunnolla. Mikä silloin avuksi?

Salaojan oikea toiminta on rakennuksen ja siinä asuvien ihmisten hyvinvoinnin kannalta kriittisen tärkeää, muistuttaa erityisasiantuntija **Juha-Ville Mäkinen** LVI-Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Salaojilla kuivatetaan maata talon ympärillä. Jos salaojajärjestelmä ei toimi kunnolla tai sitä ei ole lainkaan, voi kosteus aiheuttaa helposti ongelmia talon rakenteissa tai sisäilmassa.

Salaojajärjestelmän tarkoitus on ohjata maassa oleva vesi pois perustusten luota. Se myös varmistaa tarvittaessa sen, ettei pohjavesi pääse nousemaan liian lähelle alapohjaa. Oikein asennetun ja huolletun salaojaputkiston tekninen käyttöikä on noin 30–40 vuotta.

Salaojitus tehdään rakennuksen ympärille siten, että maahan asennetaan ohuehko, pehmeästä muovista tehty putki, jossa on pieniä reikiä. Maape-

rästä tuleva vesi pääsee putkeen ja valuu sitä pitkin perusvesikaivoon. Talon nurkilla on – tai pitäisi olla – salaojakaiivot, joiden kautta voi myös tarkastaa putkiston toimintaa ja puhdistaa sitä. Järjestelmästä vesi valuu perusvesikaivoon ja siitä joko avo-ojaan tai kunnan sadevesiviemäriin.

Salaojan tukkeutumista ei välttämättä huomaa

Vanhemmista taloista salaojitus tai vähintäänkin tarkastuskaivot saattavat puuttua kokonaan. Salaojitus on myös voinut aikojen saatossa tukkeutua käytökelvottomaksi. Putkia ei välttämättä ole aikanaan suojattu niin, etteivät kasvien juuret tai hienojakoinen savi tai hiesu pääsisi putkeen. Putkeen päässyt hienojakoinen aines kovettuu kuivudessaan putken seinämiin eikä sitä saa sieltä pois millään järkevällä konstilla.

– Hankaluus on usein siinä, ettei salaojan toimimattomuutta välttämättä huomata helposti, koska siitä ei aiheu-

du tulvia tai vastaavia pihamaalle. Kosteutta ilmaantuu rakenteisiin, mutta tilanne ei muutu mitenkään draamatisesti. Jos esimerkiksi astianpesukoneen letku poksahdtaa, niin tilanne huomataan heti, toteaa Mäkinen.

– Jos maaperä on kosteaa ja kellarin sisäseinissä on kosteutta, voi perustelusti epäillä, ettei salaojitus toimi. Jos järjestelmässä on tarkastuskaivot, on salaojituksen tarkastaminen onneksi hyvin yksinkertaista. Kaivoon kaadetaan pari ämpärillistä vettä ja jos vesi jää sinne makaamaan, on putkisto todennäköisesti tukossa. Jos taas kaivoja ei ole lainkaan, niin kaivaisin putkiston esiin jostakin kohdasta ja tutkisin kunnan.

Salaojaremonttiin tarvitaan kaivinkone ja osaava putkiurakoitsija

Kun salaoja tukkeutuu eikä enää vedä kunnolla, on se uusittava. Silloin koko talon ympäristö kaivetaan auki niin sy-

**Elektroniikkayritys
E Holappa**

Keminsuuntie 67
94400 KEMINMAA
P. 050 463 0789

- Koti- ja autoelektroniikkahuolto
- Teollisuuselektroniikan komponentit
- MosquitoMagnet ja Ollipaimen takuhuolto

Kellarikerroksen ilmanvaihto kuntoon

Vanhemmissa ja erityisesti rintamamiestaloissa on monesti kellari, jota ei ole alun perin tarkoitettu asuin-käyttöön. Kun ne on sitten vuosien kuluessa hyödyn- netty asuin- tai harrastetilana tai kellariin on raken- nettu vaikkapa sauna, on tilan käyttötarkoitus muut- tunut.

- Kellarikerroksen ilmanvaihtoa pitää tarkastella osana koko rakennusta ja kokonaisuutta. Silloin on selvää, että kellarikerroksen ilmanvaihdon pitäisi olla yhtä lailla suunniteltu kuin se muukin talo – kyse on kuitenkin sisäilmasta ja sitä kautta asukkaiden terve- ydestä, sanoo erityisasiantuntija Juha-Ville Mäkinen LVI Tekniset Urakoitsijat ry:stä.
- Kellarin käyttökin vaikuttaa asiaan eli onko se ai- dosti asuinkäytössä vai onko siellä esimerkiksi tekni- siä tiloja tai sauna.

Alun perin kellari on virallisesti voinut olla tuulet- tuva alapohja, jossa on korkeutta ja jonne on huolto- luukku. Koska se ”huoltoluukku” on sattunut olemaan täyskorkea ovi ja kellariin johtaa valmiiksi portaat, niin sinne on innostuttu tekemään ”man cave”-tyyppinen viihtymistila. Niissä tilanteissa kellarin ilmanvaihtoa ei ole kukaan koskaan ihmeemmin suunnitellut.

Ilmanvaihtotöihin tarvitaan usein rakennuslupa

Ilmanvaihtoon liittyvät muutostyöt edellyttävät hy- vin usein rakennuslupan. Jos tehdään riittävän suuri tai ratkaisevan kokoinen korjaustoimenpide, niin sille on haettava lupa. Silloin ilmanvaihto pitää suunnitella, toteuttaa ja hyväksyttää voimassa olevan asetuksen mukaisesti. Töillä pitää olla nimetty suunnittelija, joka hyväksyttää mitoitus- ja rakennusvalvonnassa niin, että kaikki tulee varmasti tehtyä oikein.

- Kellarin ilmanvaihto voidaan rakentaa tai korjata omana osanaan. Useasti saatetaan joutua rakenta- maan ilmanvaihtokanavistoa tai koneellinen ilman- vaihto. Molemmat on tuki täysin mahdollista rakentaa olemassaoleviin tiloihin.
- Kannattaa tietysti käydä keskustelu paikallisen rakennusvalvonnan kanssa, pitääkö koko talon ilman- vaihdolle tehdä samassa yhteydessä jotakin.

Korvausilmareittien oltava kunnossa

Jälkikäteen rakennetut saunatilat muodostavat oman haasteensa, jos saunaa rakennettaessa ei ole tajuttu, että ilman pitäisi sielläkin vaihtua. Yksi pelastus on, jos saunaan on asennettu puukiuas. Sille on pitänyt rakentaa hormi ja sen kautta kylpemisen aiheuttama kosteus poistuu rivakasti.

Jos on ostamassa kyseisenlaista taloa, ei koskaan voi olla varma siitäkään, onko vedeneristykset tehty oikein ja ovatko ne kunnossa. Kannattaa siis varautua siihen, että niitä joutuu uusimaan.

Vanhemmissa taloissa on useimmiten painovoimai- nen ilmanvaihto. Jotta se toimisi oikein, on oleellista, että korvausilmareitit ovat kunnossa. Valitettavasti ne on joskus vanhoissa taloissa ymmärtämättömästi tukittu ja siitä voi aiheutua sisäilmaongelmia. Taloon myös syntyy helposti se kuuluisa ”mummolan haju”.

On siis ehdottoman tärkeää, että korvausilma-au- kot ovat kunnossa. Jos ne on joko tapetoitu piiloon tai tukittu vanhoilla villasukilla – sellaistaakin on nähty – pitää ne tietysti ottaa esiin pikimmiten. Se on hyvä teko talolle ja omalle hengitysilmalle. Jos ei itse ole varma asioiden toimivuudesta, on hyvä pyytää am- mattilaista tarkastamaan asia ja neuvomaan tarvit- taessa.

KTK-Tornio Oy
Verkkotehtaankatu 11
95420 Tornio
p. 020 755 8290

www.ktk-tornio.fi

Kodin kaikki kiintokalusteet suoraan valmistajalta!

Kuiva-Kaluste Oy
Muovitehtaantie 5, 95100 Kuivaniemi
041 460 5414 | myynti@kuivakaluste.fi | www.kuivakaluste.fi

KULJETUS M&M KEKONEN OY

Muutot ja kuljetukset

kuljetuskekonen@gmail.com
Soita p. 0400 768 564

välle, että putkisto voidaan asentaa talon anturan alapuolelle. Ei paljoa- kaan auta, jos salaoja kulkee kellari- kerroksen puolivälissä, koska silloin vettä kertyy putken alle ja sieltä se voi pyrkiä kellariin sisälle.

Jos talossa on käyttökorkea kellari, niin kaivettavaa riittää hyvinkin 2,5–3 metriä, jopa enemmän. Jos taas ta- lossa on pelkkä sokkeli, niin silloin putken asennussyvyys on hyvässä ly- kyssä alle metri. Olennaista kuiten- kin on, että hartiavoimin ja lapion kanssa ei kaivantoa kannata yrittää tehdä. Paikalle tarvitaan siis vähin- tään pieni kaivuri ja alan ammatti- lainen.

Lisäksi urakkaan pitää saada asi- ansa osaava putkiurakoitsija. Hän- tä tarvitaan tekemään kaadot oikein, jotta uusittu putkisto sitten todella toimii. Samalla voi saada hyviä vink- kejä siitä, onko alueella esimerkiksi radonia ja tarvitaanko erillistä put- kistoa tuulettamaan se pois talon lä- heltä. Myös kunnan rakennusval- vonta osaa siinä asiassa auttaa.

Kun kaivanto on tehty ja kaadot kunnossa, asennetaan putkisto ja tarkastuskaivot. On tärkeää, että put- ket suojataan suodatinkankaalla, et- tei niihin pääse kasvamaan juuristo- ja tai valu hienojakoista ainesta. Lo- puksi kaivanto täytetään hyvin vettä läpäisevällä maa-aineksella.

Jos itsellä ei ole tiedossa hyvää ja työnsä reilusti hinnoittelevaa maan- siirto- ja putkiurakoitsijaa, kannattaa pyytää muutamalta tarjoukset. Sil- loin saa vertailukelpoista tietoa ura- kan hinnasta ja voi valita mieleisen- sä.

Samalla kaivamisella lisäeristys kellarin ulkoseiniin

Jos salaojan joutuu uusimaan, kan- nattaa tietysti samalla uusida kellarin tai sokkelin ulkopuolinen eristys. Ul- koseinässä voi hyvinkin olla vanhas- taan jotakin taatonaikaista tervapah- via, jonka parasta ennen -päivä oli jo 80-luvulla.

Kellarin seinään asennetaan vä- hintään patolevy suojaamaan raken- netta. Myös lämpöeristystä voi lisätä. Markkinoilla on esimerkiksi kellarin ulkoseinään tarkoitettu eristelevy, joka on yhtäaikaa sekä patolevy että lämpöeriste.

Jos on epäselvää, tarvitaanko maa- perästä tai muusta syystä riippuen vielä esimerkiksi bitumisively, kan- nattaa keskustella asiasta kunnan ra- kennusvalvonnan tai paikkakunnan olot tuntevan, osaavan ammattilai- sen kanssa. Koska keskivertoasujal- le salaojaremontti tulee seuraavan kerran vastaan toivon mukaan vas- ta kymmenien vuosien kuluttua, ei remonttia tehdessä kannata ylettö- mästi pihistellä. Vähän kalliimpi, mutta samalla laadukkaampi mate- riaali on pitkässä juoksussa yleensä hintansa väärti eikä ero päivää koh- ti laskien tule olemaan edes sentin osia. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kesästä kaikki irti

Mikä on kesän paras paikka viihtymiseen? Tietysti oma piha! Tulevana kesänä lekotellaan lepotuolissa auringonpaisteessa ja nautitaan aamukahvit terassilla keskellä kukkaloistoa. Mukaan mahtuu myös yhteisiä pihapelejä ja illan kiireettömiä grillaushetkiä.

Kun kesä on lyhyt ja säiltään vaihteleva, aurinkoisista päivistä ja leudoista illoista halutaan ottaa irti sitäkin enemmän. Ja se myös näkyy, kun katsoo kotipihoille: laajoilta terasseilta saattaa löytyä jo sisätiloihin verrattavia oleskeluryhmiä, hyvin varusteltuja kesäkeittiöitä, tunnelmaa tuovia ulkotulvia ja muita mukavuuksia.

Pihoilta toivotaan monipuolisia oleskelumahdollisuuksia sekä arkea hyödyttäviä tiloja ja toimintoja, toteaa myös hortonomi AMK, rakennusarkkitehti **Jenna Pelttari**. Vaikka tiivistyvissä kaupungeissa pienet tontit ovat tyyppillisiä, niillekin halutaan hänen mukaansa mahdollistaa mahdollisimman paljon.

– Toiveet ja tarpeet ovat toki erilaisia asukkaista riippuen. Lapsiperheet toivovat avointa leikkutilaa ja tallesta kestäviä kasveja etenkin jos leikki-paikkaa ei ole aivan lähellä.

Koronapandemian jälkeen pihatoi-veissa ovat Pelttarin mukaan korostuneet mahdollisuudet etätyöskente-

lyyn omalla pihalla, mutta myös työpäivien aikaisten taukojen viettäminen ja työstä palautuminen.

– Katetut ja lasitetut terassit ovat monen toiveissa. Ja vastaavathan ne hyvin toiveisiin asuintilojen laajentamisesta kohti ulkotiloja, hän lisää.

Lisäksi terassikautta pidennetään esimerkiksi lasitetuilla terasseilla ja erillisillä kesähuoneilla. Terasseihin yhdistetyt uima- ja porealtaat tuovat arkeen puolestaan luksusta ja lisäävät hyvinvointia.

Pihalla kokkaaminen on monipuolistunut

Ruokailu ja ruuan laittaminen ulkona ovat olennainen osa Suomen kesää. Pelttari toteaa grillin kuuluvan lähes jokaiseen pihaan, mutta siihen ruuanlaittopisteiden yhteneväisyydet jäävätkin.

– Toisille riittää oman perheen pää-luvun mukaan mitoitettu ruokapöytä, kun taas toiset toivovat suunnitel-

tua tilaa myös vieraiden kestitsemiseen.

Kirjo näkyy hänen mukaansa myös siinä, millaisia ruuanlaittotoimintoja pihalle halutaan toteuttaa. Toiset toivovat hyvinkin kattavasti varusteltua kesäkeittiötä josta löytyy säänsuojaa, vesipiste ja sähköt, laskutasoja, pizauuni, savustin ja muutama erilainen grilli.

– Toisille taas riittää grilli, joka on integroitu kivasti osaksi muuta pihaa ja maisemoitu esimerkiksi säleikköseinällä tai valjastettu osaksi baari-pöytää.

Pelttari kertoo nuotiopaikkojen ja ulkotulien tulleen myös osaksi yhä useampaa omakotitalon pihaa.

– Niitä toivotaan osin perinteiseen makkaranpaistoon mutta myöskin laajempaan ruuanlaittoon.

Nuotiopaikka voi olla luonnonkivistä kasattu, matala ja maanvarainen tai esimerkiksi korkeampi, jalallinen rakennelma, jonka keskellä on paikka tulelle ja ympärillä ruoanlait-

toon soveltuvat paistotasot.

Terassit olennainen osa pihalla viihtymistä

Pelttari toteaa terassien olevan oleellinen osa pihoja ja niillä oleskelua. Lähtökohtaisesti ne mielletään puusta valmistetuiksi ja sijaitsevan olohuoneen oven välittömässä läheisyydessä.

Todella usein talopakettien mukana tulevat terassit ovat liian pieniä niille kaikille toiminnoille, joita terasseille halutaan sijoitettavaksi, hän huomauttaa.

– Terasseille toivotaan sijoitettavaksi ruokapöydät sekä sohvakalustot ja usein myös porealtaat. Moni asiakas toivoo yhdessä tasossa olevaa ja isoa terassia, joka lisäksi kiertää taloa ovelta ovelle.

Oman kokemuksensa pohjalta Pelttari kuitenkin ehdottaisi itse usein monimuotoisempaa toteutusta.

– Terassit ovat usein kalleimpia pihan rakenteista, joten suunnittelen terassit siten, ettei niissä ole hukkaneliöitä, vaan jokainen neliö hyödyntää joko suunniteltua oleskelua tai muuta toimintoa tai toimii välttämättömänä kulkutilana.

Puun sijaan terassi voikin olla esimerkiksi kivistä valmistettu ja useassa eri tasossa. Omissa suunnitelmis- saan Pelttari kertoo jakavansa mielellään oleskelualueet erilaisiin tiloihin, joita erottaa sitten toisistaan ta- soeroilla tai rajaavilla rakenteilla kun- ten seinämillä tai istutusalueilla.

Kasvien leviäminen ja hoidon tarve huolettavat

Kasvillisuus luo pihan tunnelman, painottaa Pelttari. Hän kuvailee kasvien olevan ikään kuin pihan vaatteet, jotka vaihtavat muotoaan vuoden ajan mukaan ja joiden avulla voidaan ilmentää omaa tyyliä. Sen mukaisesti kasvillisuus jakaakin myös paljon mielipiteitä:

– Joillain asiakkaila on pitkä lista kasveista, joita haluavat tai mitä eivät missään nimessä halua pihalleen, hän kertoo.

– Kestosuosikkeja vuodesta toiseen ovat perinteiset pionit, hortensiat ja syreenit. Inhokkeina tuntuu usein olevan keltaiset kukat, ”mummolan” perinneperennat, piikikkäät pensaat sekä voimakastuoksuiset kasvit.

Pelttari toteaa asiakkaiden olevan tänä päivänä myös yhä useammin val-

veutuneita. Esimerkiksi kasvien hallitsematon leviäminen luontoon ja hoidon tarve huolestuttavat useita. Monet ovat myös jo tietoisia ilmastomuutoksen aiheuttamista haasteista kuten luontokadosta ja kasvitaudeista.

Kasvillisuustrendinä monimuotoisuus

Nykyisin harvempi kaipaa itselleen minimalistista pihaa, jossa myös kasvillisuus olisi harvalajista.

– Kasvillisuuden osalta pihaille toivotaan nykyään enemmän monimuotoisuutta ja kerroksellisuutta, iloitsee Pelttari.

– Hyvässä nosteessa on niin sanottu dynaaminen istutus, jossa kasvit sijoitetaan istutusalueelle ryhminä hieman sikin sokin ja heinäkasveilla on suuri rooli. Mutta myös perinteinen rivi-istutus toimii yhä.

Hän kertoo myös niittyjen löytäneen tiensä omakotitalojen pihoihin. Niittyjen avulla voidaan lisätä luonnon monimuotoisuutta ja vähentää hoidettavan nurmialueen määrää. Erilaisten vesielementtien, kuten koristelampien tai suihkulähteiden, hän puolestaan arvioi olevan vähenemään päin.

– Ne vaativat hoitoa ja lähtökoh- taisesti suurin osa asiakkaista toivo- voo helppohoitoista pihaa. Tokikin vesielementti voi olla niinkin vähäinen kuin pieni vettä pulppuava ko- ristefiguuri. Mutta kyllä osa toivoo edelleen pihalampia ja puroja.

Kemin pyörä ja varaosa

Myynti huolto varaosat
Polkupyörät ja pienkoneet

www.keminpyora.fi

040 7049781 | Täikönkatu 3, 94100 Kemi
Avoinna: Ma-pe 9.00-17.00 | La 9.00-15.00

PIHAPALVELU VIIPPOLA

www.pihapalveluviippola.fi
Puh. 041 5060 627

KEMIN MATTO- JA MAALAUSTYÖT V.SOINI

- maalaus- ja tasoitetyöt • tapetoinnit
- mattotyöt • laminaatin ja parketin asennukset
- vedeneristys- ja laatoitustyöt
- kosteusvahinkokorjaukset • väliseinämuuraukset

P. 044 058 8790 | vesa.soini@hotmail.fi | KEMI

Puut tuovat pihalle kaivattua auringonsuojaa

Pidempien hellejaksojen yleistyminen kasvattaa myös auringonsuojan tarvetta pihaille. Jenna Pelttari harmittelee monien asiakkaiden kuitenkin yhä kokevan puut enemmän roskaavaksi riesaksi kuin iloksi ja hyödyksi.

– On tyypillistä, että uudiskohteet sijaitsevat asuinalueilla, jotka on perustettu pellolle tai vastaavasti ovat olleet joskus puustoista aluetta, mutta kaikki puut on kaadettu helpomman rakennettavuuden vuoksi.

Hän toteaa näiden avointen asuinalueiden olevan hellekausi- slla usein läkähdyttävän kuumia ja toisaalta äärimmäisen tuulia.

– Puut olisivat avainasemassa luomassa viileämpää mikroilmastoa ja tuomaan suojaa. Lisäksi koen puiden tuovan korvaamattoman lisän viihtyisyyden kokemiseen.

Onneksi valoa on näkyvissä

tunnelin päässä. Pelttari kertoo, että uusien asuinalueiden kaavamääräyksissä huomoidaan usein puiden tarpeellisuus. Se näkyy suoraan määräyksinä puiden määrissä.

– Myös uusi sääntö ”3-30-300” on osaltaan avuksi varmistamaan riittävää kaupunkivihreän määrää, hän kiittelee.

Säännön mukaan jokaisesta asunnosta pitäisi näkyä vähintään kolme puuta, kaupungin- osan latvuspeittävyys pitäisi olla vähintään 30 % ja lähim- mälle viheralueelle pitäisi olla matkaa enintään 300 metriä.

Haastateltava toimii yrittä- jänä riihimäkeläisessä Pihaus Oy:ssa, jonka toimialaa ovat pihojen ja viheralueiden suunnittelu-, rakentamis- ja hoito- sekä kunnossapitopalvelut. Pi- haus Oy on Maisemasuunnit- telijat ry:n sekä Viher- ja ympäristörakentajat ry:n jäsen- yrittys. ■

Freepik

Teksti: Elina Salmi

Julkisivu siistiksi ja kauniiksi

Ajan saatossa talon julkisivu alkaa näyttää nuhjuiselta ja väsähtäneeltä. Maalikin saattaa olla kulunutta. Talon kasvojenkohotukseen on onneksi monia keinoja riippumatta siitä, millä materiaalilla se on verhoiltu.

Jos talon julkisivu on nuhjuinen – siinä on ehkä likaa, mahdollisesti homepilkkuja tai ympäristöstä tullutta pölyä – mutta maalipinta on vielä suhteellisen hyvässä kunnossa, voi talon ulkonäköä kohentaa pesemällä.

– Rautakaupat myyvät julkisivun pesuun tarkoitettuja aineita lukuisilta eri valmistajilta. Ohjeiden mukaan käytettynä ne ovat turvallisia aineita ja harjaamalla voi vielä tehostaa aineen vaikutusta, kertoo maalausalan yrittäjä ja Tampereen Maalarimestariyhdistyksen puheenjohtaja **Kai Partanen**.

– Pehmeä harja ja normaalilla vedenpaineella toimiva puutarhaletku on hyvä yhdistelmä. Painepesuria en suosittele, koska silloin vesi tulee niin kovalla paineella, että se saattaa tunkeutua rakenteeseen. Kannattaa noudattaa suojausohjeita tarkasti. Silmien suojaaminen on erityisen tärkeää.

Pesu puhdistuskeinona sopii kaikenlaisille julkisivun pinnoille – puulle, tiilille, rappaukselle ja vaikkapa karaat-

tilevylle.

Karaattilevyä ei muutenkaan ole tarkoitettu maalattavaksi, joten sille pesu on oikeastaan ainoa toimiva kokenuskonsti.

Pesuun sopiva sää on varjoinen tai kuiva pilvipouta eikä hentoinen sadekaan haittaa. Auringossa pesuun tarkoitettu aine saattaa kuivua liian nopeasti eikä se tee pinnalle hyvää.

Esikäsittelyssä ei parane oikaista

Jos talo on joka tapauksessa tarkoitus maalata, on pesu rappaukselle ja tiilipinnalle yleensä riittävä keino pinnan puhdistamiseksi ennen maalausta. Jos pinta ei ole kovin likainen, voi pelkkä harjaus kovalla katuharjalla riittää esikäsittelyksi. Pääasia on, että kivipinnasta saadaan irtolika pois.

Iso osa suomalaisista omakotitaloista on puuverhoiltuja ja monet ovat omakohtaisesti tutustuneet sellaisen

maalaamiseen esimerkiksi talkoolaisena. Puupinnan maalaaminen on siis useimmille tuttua. Joitakin niksejä toki puuverhoilun maalaamisessakin on.

– Jos vanha maalipinta on kunnolla kiinni pohjassaan, niin ei sitä tarvitse ruveta irrottamaan. Riittää, että kaikki irtoava aines skrapataan irti siihen tarkoitettulla työkalulla, muistuttaa Partanen.

Hiekkapuhallus puolestaan on hänen mukaansa järeä toimenpide, joka on jätettävä suosiolla ammattilaiselle. Talon pinnassa voi nimittäin olla haitta-aineita – kuten asbestia tai lyijypitoista maalia – jotka on käsiteltävä oikealla tavalla ja ammattilainen tietää, miten se tehdään.

Varmista rakennusvalvonnasta, onko värin valinnalle rajoituksia

Ennen kuin voi laittaa pensselit heilumaan iloisen talkooporukan kans-

sa, on vielä hoidettava muutama asia. Ensimmäiseksi täytyy tietysti korjata laudoituksessa lahovauriot ja vastaat sekä hankkia riittävä määrä maalia.

On myös hyvä selvittää kunnan rakennusvalvonnasta, onko asuinalueelle määritelty, millä värillä talon voi maalata. Muuten voi käydä niin, että homman saa tehdä kahteen kertaan, kun joutuu maalaamaan talon kokonaan uudelleen hyväksytyllä värillä.

Jos talon väri ei vaihdu ja vanha maalipinta on pääosin hyväkuntoinen, voi huoltomaalata vain pienemmän alueen.

– Sitä ei kannata yrittää tehdä paikamaalauksena, sillä lopputulos on väistämättä kirjava. Aurinko muuttaa ajan kanssa seinän väriä ja vaikka vanhat värinumerot olisivatkin tallessa, ei uusi maali koskaan ole tismalleen samanvärisen. Kannattaa siis sellaisessa tapauksessa maalata koko seinä, jolloin lopputulos on kaunis ja siisti.

Miten voi tunnistaa vanhan maalin?

Tässä joitakin konsteja, joiden avulla pystyt selvittämään maalityypin. Jos epäilyttää, tee useamman maalityypin kokeet. Liituaminen testataan puhdistamattomalle pinnalle, muut testit vedellä puhdistetulle ja kuivatulle pinnalle.

- Vesiohenteinen akrylaattimaali tai peittävä puunsuoja on joustava eikä katkea taivutettaessa. Se ei liitua, ei ole jauhomainen ja pinnan halkeamat kulkevat puun syiden suuntaisesti. Taloussprii (esim. etanoli, Sinol) pehmittää ja liuottaa selvästi pintaa hangattaessa. Se myös palaa huonosti ja savu haisee muoville.
- Öljymaalin pinta on kova ja maalikalvo murenee taivutettaessa. Pinta on liutuava; jauhomaista maalia jää hangattaessa sormeen. Pinta halkeilee ruutumaisesti. Lipeä (esim. Kodin Putkimies) aiheuttaa kellastumista ja pehmittää maalia. Talousspriin vaikutus on vähäistä, maali palaa hyvin ja savu haisee öljylle.
- Kalvoa muodostavien kuullotteiden pinnalla on lakkamainen kalvo ja puun syyt näkyvät läpi.
- Muiden kuullotteiden pinnassa ei ole yhtenäistä kalvoa, puun syyt näkyvät läpi ja kuullote kuluu vanhetessaan, varsinkin etelän ja lännen puoleisella seinällä.
- Punamultamaali ei muodosta yhtenäistä kalvoa, on jauhomainen ja pinnasta irtoaa hangatessa punaista pigmenttiä. Vanhetessaan punamultamaali kuluu pois, puupuhtaaksi.

Lähde: Tikkurila ■

Öljymaalialla vain öljymaalilla, punamultaa vain punamullan päälle

Miten sitten saa selville, millä maalilla talo on aiemmin maalattu ja millaista maalia sen päälle voi sutia, ellei ole tiedossa, mikä se aiempi maali mahtaa olla? Alla on lyhyt opas siihen, miten maalit voi erottaa toisistaan. Jos haluaa pelata varman päälle, on maalitehtaila maksullinen analyysipalvelu, jonne voi lähettää näyteen seinässä olevasta maalista.

Pääsääntö on, että nykyaikaiset vesiohenteiset maalit käyvät käytännössä kaikille pinnoille. Öljymaalialla voi käyttää vain öljymaalilla maalattuun pintaan. Samoin punamulta on varmin huoltomaalata vain punamullalla. Kuullotteet voi huoltomaalata samantyyppisellä kuullotteella tai peittävällä maalilla.

Muuten on pitkälti makuasia, haluako käyttää vesiohenteista vai öljymaalialla. Vesiohenteinen on jonkin verran helpompaa työstää. Se myös kuivuu nopeasti, joten seuraavan kerroksen maalaamiseen pääsee sukkelammin.

Monet vannovat öljymaalilla nimeen. Jos on varma siitä, että seinässä oleva maali on öljymaalialla, niin toki siihen uusi kerros samaa tavaraa on oivallinen valinta. Kannattaa ottaa huomioon, että öljymaali kuivuu hitaasti, joten urakka kestää pidempään. Välineet on pestävä liuottimella, jos ne haluaa pestä. Usein välineet menevät pois heittokuntoon koko talon maalauksessa, joten työlääseen liuotinpesu-urakkaan ei välttämättä kannata ryhtyä.

Pensselit heilumaan!

Sitten päästäänkin jo itse asiaan eli talon maalaamiseen.

– Vuori- ja nurkkalautoja ei tarvitse irrottaa, jos niitä ei tarvitse uusia muista syistä. Jos ne uusitaan, niin silloin kannattaa tietysti maalata ne irrallaan ja töpöttää viimeiseksi paikalle laitettujen lautojen naulankannat piiloon, sanoo Partanen.

– Kannattaa myös varautua siihen, että kun talossa on uusi hieno maali-pinta niin seinässä kuin vuorilauoissa, niin ikkunoiden puitteet saatavat näyttää väsähtäneiltä. Kannattaa siis varautua maalaamaan ne- ➤

Pihla
Varmasti hyvä.

Skannaa QR-koodi ja osallistu 5000€ arvontaan!

Suomen suosituimmat ikkunat ja ovet.

Energiaa säästään sekä kotia ilahduttaen!

Tervetuloa tutustumaan Pihla Showroomiin Keminmaan Citymarketissa

Pihla-jälleenmyyjä alueellasi
Suomi-Ikkunat
Markus Nikkeri
044 506 5077
markus@suomi-ikkunat.fi

kin. Puuverhoiltuun pintaan paras työväline on nimenomaan talon maalaamiseen tarkoitettu pensseli. Rapatun pinnan maalaamiseen voi harkita maali-ruiskun käyttämistä – varsinkin jos pinta on rakenteeltaan kovin karkea ja röpyläinen. Silloin täytyy tietysti esimerkiksi ikkunat suojata huolella.

– Hienorakenteisempi rappauspinta on mahdollista maalata pitkäkarvaisella telalla. Rapatuille pinnoille sopivat kiviseiniin tarkoitettut maalit. Niitä käytetään myös puuverhoillun talon betonisokkelia maalattaessa.

Tiilipinta on verhoilumateriaalina kaikkein kestävin ja sen kohentamisessa auttaa yleensä pelkkä pesu. Vettä tosin kuluu, koska erityisesti kahitiilet imevät vettä reippaasti.

– Toki tiilipinnankin voi tinki maalata, mutta jos talo on tehty tiilestä, niin se on tehty syystä. Jos tiiliseinän maalaa, niin talosta tulee helposti keinotekoisena näköinen, koska yleensä laastisau-mat ovat eriväriset ja se kontrasti maalattaessa menetetään. Joskus halutaan maalata kuitenkin esimerkiksi ovisyvennys vaaleammaksi.

Jos päättyy maalaamaan tiilitalon, löytyy markkinoilta tiilelle tarkoitettuja maaleja.

Muista oma ja talkoolaisten työturvallisuus

Paras maalaussää on varjoinen tai kuiva pilvipouta. Auringossa maalipinta kuivuu liian nopeasti eikä tartu kun-nolla alustaan, vaan jää helposti kal-

voksi pinnalle ja alkaa sitten hetken päästä lähteä liuskoina irti.

Jos urakkaan ryhtyy itse, pitää tietysti muistaa työturvallisuus. Tikkaat on huonoin mahdollinen ”teline”, sillä vahinkojen vaara on todella suuri. Rakennuskonevuokraamosta voi vuokrata pienen, auton perässä vedettävän henkilönostimen. Se on oikein käytetynä hyvin turvallinen laite, sillä jos laite ei ole tukevasti tasapainossa, se ei yksinkertaisesti toimi. Joka tapauksessa korissa olijalla pitää olla asianmukaiset turvavarusteet eli vähintään turvaköysi ja -valjaat.

Rakennuskonevuokraamoista saa myös asianmukaisia, määräykset täyttäviä telineitä. Itse ties mistä jätelaudasta rakennetut telineet eivät ole sellaisia ja jos vahinko sattuu, niin erittäin todennäköisesti vakuutus ei vahinkoa kata.

Jos maalaa talon talkoilla, kannattaa ottaa talkoolaisia varten talkoovakuutus. Tietysti pitää huolehtia siitä, että jokaisella on suojavarusteet eli vähintäänkin suojalasit ja hanskat.

Jos ei halua käyttää koko kesälo-maansa talon kimpussa hikoillen tai henkilönostimen korissa keikkuen, voi työn aina teettää ammattilaisella. Silloin on suositeltavaa käyttää asiansa osaavaa ja velvoitteensa täyttävää ammattilaista. Ovelta ovelle kaupustelijoiden houkutuksiin ei pidä langeta. ■

Haastateltava on toiminut alalla 36 vuotta, on Maalausliike Partanen Oy:n yrittäjä ja Tampereen Maalarimestari-yhdistyksen puheenjohtaja.

Teksti: Elina Salmi

Hyvin huollettu katto kestää pitkään

Vesikatto on talon tärkein osa, sillä ongelmia syntyy, jos vesi pääsee rakenteisiin. Siksi kattorakenteet on hyvä tarkastaa vähintäänkin pintapuolisesti pari kertaa vuodessa. Kun havaitut puutteet korjataan nopeasti kestää kattokin pidempään.

Yleisimmin käytetyt katon katemateriaalit ovat meillä pelti, tiili ja huopa. Peltikatto kestää vähän rasituksesta riippuen helposti puoli vuosisataa. Tiilikatto puolestaan kestää ainakin saman ajan ja savitiilikatto saattaa selvitä käyttökelpoisena satakin vuotta. Huopakatto on lyhytikäisin ja tulee tiensä päähän keskimäärin 25 vuodessa.

Katemateriaalista riippumatta katto pitää tarkastaa ja huoltaa säännöllisesti. Muuten katon käyttöikä laskea dramaattisesti. Katolle kertyy kaikenlaista roskaa varsinkin silloin, jos lähellä on paljon puita. Yksinkertaisin huoltotoimenpide onkin pitää katto puhtaana.

– Uudehkollekin katolle alkaa varjon puolelle kertyä sammalta ja muuta kasvustoa muutamassa vuodessa sen valmistumisen jälkeen. Katolle päätyy helposti myös lehtiä ja risuja. Ne pitää poistaa säännöllisesti, muistuttaa neuvontainsinööri

Timo Jokela Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskukselta.

– Sammaleen ja muun kasvuston poistamiseen voi käyttää siihen erityisesti tarkoitettua ainetta. Se pitää levittää ehdottomasti kuivaan sammaleeseen eikä muuta tarvitse tehdä. Aine tappaa sammaleen ja se tulee sateiden mukana alas.

– Jos ei halua käyttää torjunta-aineita, voi kasvuston poistaa harjalta ja vedellä. Myös painepesuria voi käyttää, mutta maltillisella teholla, ettei vesi tunkeudu peltien tai tiilien limityksen alle. Huopakatto on muutenkin herkempi vaurioille, joten sen kanssa on oltava vielä varovaisempi.

Katon peseminen säännöllisesti on muutenkin suositeltava huoltotoimenpide. Peseminen tehdään harjalta alaspäin. Viimeiseksi puhdistetaan rännit ja tarkastetaan, että sadevesijärjestelmä toimii moitteettomasti.

Jos lika on jo päässyt pinttyämään, voi käyttää katonpesuun tarkoitettua pesuainetta.

Kattohommissa oltava aina kaveri

Katon ja rännien puhdistuksen yhteydessä on hyvä tarkastaa silmämääräisesti katon kunto ulkopuolelta. Onko peltikaton pinnoite tai maalaus vielä kunnossa tai onko tiilissä halkeamia? Peltikatoilla lämpötilan vaihtelut aiheuttavat metallin lämpölaajenemista ja saa aikaan kiinnitysruuvin tai -naulojen löystymisen ajan mittaan – niitäkin on syytä silmäillä.

Kun on kerran katolle menty, kannattaa ja pitää samalla tarkastaa kattoturvatuotteiden kiinnitysten kunto, niiden alapuoliset pellit tai kattotiilet ja kaikki läpiviennit. Havaitut viat on korjattava pikimmiten.

On tietysti selvää, että katolle

mentäessä on ehdottomasti käytettävä suojavarusteita eli oikein kiinnitettyä turvaköyttä ja -valjaita. Kattohommiin ei myöskään pidä koskaan ryhtyä yksin.

Jos se on mahdollista, kannattaa katon kunto tarkastaa myös alapuolelta, sillä tiili- ja peltikatot eivät koskaan ole sataprosenttisesti vedenpitäviä. Tuulella ja tuiskulla vesi ja lumi menevät pienimmistäkin raoista läpi. Jos vesikaton alla on joko selvä ullakko tai vähintään ryömittävä tila, voi siellä käydä etsimässä mahdollisia vuotoja. Vuotojen etsiminen kannattaa tehdä kunnan sateen aikaan tai heti sen jälkeen.

Samalla voi tarkastaa aluskatteen kunnan.

– Haluaisin korostaa että vesikaton tärkein osa on minun mielestäni aluskate, sillä se pitää veden ja kosteuden poissa kattorakenteista. Vaikka katto olisi tiivis, niin peltikattoon kondensoituu joka tapaukses-

sa vettä ja se valuu aluskatetta pitkin pois rakenteesta. Aluskatetta ei voi huoltaa, vaan jos se pettää, on vaihdettava koko katto, toteaa Jokela.

Katon voi huolto-maalata itse

Nyky aikaisten kattopeltien pinnoitteet kestävät yli 25 vuotta ja itse pelti hyvinkin 50 vuotta. Vanhemmat pellit taas on usein maalattu ja maalaus rapistuu todennäköisesti lyhyemmässä ajassa kuin mitä itse pelti kestää. Jos maalaus irtoaa, voi katto alkaa ruostua.

– Jos peltikatto on jo alkanut ruostua, on huolto auttamatta myöhässä. Kannattaa mieluummin huoltaa silloin, kun pinta on vielä ehjä. Toisaalta vaikka pelti olisi jo alkanut ruostua, niin se kyllä kestää ehjänä vielä pitkään. Ruostuminen on siis lähinnä esteettinen haitta. Katon tärkein asia on kuitenkin estää veden pääsy rakenteisiin, toteaa Jokela.

Katon maalaaminen ei ole halpaa lystiä. Jos katto on jo teknisen käyttöikänsä ehtoopuolella, kannattaa harkita, käyttääkö rahat katon maalaamiseen vai katon uusimiseen kokonaan. Katon huoltomaalauksen voi tietysti tehdä itse paikkamaalauksena, mutta on hyvä ymmärtää, että lopputulos on iloisen kirjava. Maalit kun haalistuvat aurin-gon vaikutuksesta joka tapaukses-sa, joten katolla olevan maalin väri ei enää vastaa alkuperäistä värin-umeroa.

Katon maalaukseen pitää käyttää siihen tarkoitettuja maaleja. Pikku-naarmut peittyvät kertamaalauksel-la, peltiin saakka ulottuvat on hyvä maalata kahteen kertaan. Huolto-maalaus tulee todennäköisesti vas-taan parikymmentä vuotta katon valmistumisen jälkeen, mutta jos talo sijaitsee kovin kuormittavalla alueella eli ympäristössä esiintyy esimerkiksi happamia sateita tai on runsaasti nokea, likaa tai suolayh-disteita, voi maalausväli olla selväs-ti lyhyempi.

Nyky aikaisten teräspeltien pin-noite kestää 30–50 vuotta. Vanhem-mista se on saattanut alkaa irro-ta ja sen voi pinnoittaa uudelleen. Pinnoittaminen jakaa mielipiteitä – toisten mielestä se on turhaa puu-haa ja rahanhaaskausta, toiset us-kovat sen hyvinkin jatkavan katon ikää vuosikymmenillä. Se kannat-taako peltikatto pinnoittaa uudel-leen, on tapauskohtaista ja jokai-sen harkittava itse oman kattonsa kohdalla.

Tiilikatollekin on omat maalinsa

Peltikattoja on meillä eniten, mutta tiilikattokin on vähintään yhtä hyvä vaihtoehto ja hiljaisempi kuin pel-tikatto. Hyvin tehty ja säännöllises-ti huollettu tiilikatto kestää ainakin siihen saakka, kun tulee muutenkin aika uusia koko katto.

Koska tiili on huokoinen mate-

riaali, tarttuvat sammaleet ja muu kasvusto siihen herkemmin kuin peltikattoon. Siksi tiilikatto on puh-distettava säännöllisesti. Roskat poistetaan joko harjaamalla tai pe-semällä. Taitekohdat – kuten sisä-jiirit ja seinäliitokset – on puhdis-tettava huolella. Rikkoutuneet tiilet tietysti korvataan uusilla mahdolli-simman pian. Siksi onkin hyvä, jos kattotiiliä on vaihtoa varten jonkin verran jemmassa.

Tiilikaton voi myös maalata sii-hen erityisesti kehitetyllä maalilla.

Huopakatto on kohdeltava varoen

Monen talon hattuna on huopakat-to. Huopaa on käytetty paljon julki-sissa rakennuksissa ja se on oikeas-taan ainoa katemateriaali, joka so-veltuu loivalle tai tasakatonle. Huo-pa ei ole hyvin hoidettunakaan yhtä kestävä kuin pelti tai tiili. Sen tekni-nen käyttöikä on noin 25–30 vuotta.

– Huopakatoissa ongelmaksi saat-taa muodostua se, että se on sa-maan aikaan vesikate ja aluskate. Tiiviinä rakenteena se kondensoi vettä huovan alle riippumatta siitä, onko huopa asennettu umpipontti-laudoituksen vai levytyksen päälle. Koska huopa ei läpäise vesihöyryä, niin kosteus imeytyy alusrakentee-seen, joka aikojen saatossa alkaa lahota. Huomionarvoista on sekin, että mitä loivempi katto, sen haas-teellisempää on saada katon alle riittävä tuuletus. Tämä lisää huol-lon tarvetta ja lyhentää katon käyt-töikää, sanoo Jokela.

Huopa on melko arka materiaa-li – siksi sitä on kohdeltava hellästi. Pinta rikkoutuu helposti, joten kas-vustoa poistaessa tai kattoa pestes-sä ei pintaa saa hangata liian kovaa, ettei riko huovan pintaa. Jos pese-miseen käyttää painepesuria, on se tehtävä maltillisella paineella.

Jos huopakattoon tulee reikä, on se tietysti paikattava mahdollisim-man pian, jotta isoilta vahingoilta vältyttäisiin. Reiän ympäristö puh-distetaan huolellisesti, siihen le-vitetään bitumiliimaa ja laitetaan huopapaikka. Ilmakuplat poiste-taan ja paikan päälle voi vielä ripo-tella hiekkaa, joka harjataan pois seuraavana päivänä.

Meillä Suomessa lumikuormat on rakennusmääräyksissä mitoitettu niin, että ne ylittävät pientaloissa erittäin harvoin. Joskus lumenpois-to voi kuitenkin olla tarpeen erityi-sesti tasakattoisilta tai hyvin loivil-ta katoilta tai siksi, että lumi katolta pudotessaan voisi aiheuttaa vaka-van vaaran sivullisille ohikulkijoil-le. Silloin lumi poistetaan varovasti lapiolla tai lumikolalla ja sitä jäte-tään katolle 10–15 senttimetriä vah-va kerros.

Erityisen varovaisesti pitää toimia huopakatonle, ettei vahingossa riko huovan pintaa. Lunta tai jäätä ei saa huopakatonle yrittää poistaa jää-tuuralla, koska sillä saa lähes var-masti lyötyä reiän katteeseen, vaika-ka olisi kuinka varovainen. ■

PUTKI-REMONTIT & LVI-TYÖT

Luotettavasti ja ajallaan kaiken-kokoisiin tarpeisiin

Pyydä tarjous il-mavesilämpöpumpuista ja maalämmityslaitteistoista

Meri-Lapin LVI-työt Oy

Hannu 040 596 8218
Veli-Pekka 0400 310 168
info@merilapinlvi.fi

Myymlä avoinna ma-pe 7-16
La-su suljettu/sop. muk.
Asentajankatu 6, 94600 Kemi

www.merilapinlvi.fi

HUOLETTAAKO KOTISI KUNTO? BYGGTASK AUTTAA

Meiltä laadukkaat kuntotarkastukset ja energiatodistukset

Meri-Lappi
Kuntotarkastus 750 €
Energiatodistus 250 €
Toimimme koko Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan alueella

Lue lisää kotisivuiltamme

Hinnat sis. alv 25,5 %

TILAA

044 359 0999
jon.kangas@byggtask.fi
www.byggtask.fi

PUOLEN SUOMEN KUNTOTARKASTAJA

EK-ASENNUSTEKNIikka

Soita! P. 040 586 2549

- LVI-asennustyöt • LVI-saneeraukset
- Ilmastointityöt • Ilmalämpöpumppujen myynti, asennus, korjaus ja huolto
- Maalämpöpumppujen myynti ja asennus

Toijärventie 8, 94700 Kemi
www.ek-asennustekniikka.fi • eero@ek-asennustekniikka.fi

Sadevesijärjestelmät ja kattoturvatuotteet asennettuna

Soita ja tilaa
veloitukseton arviokäynti
Puh. 0400 190 743

Meiltä joustava
Nordea-rahoitus
Jopa 60 kk korotonta maksuaikaa

ARVO
Ei raidoitu eikä ruostu!

Meiltä saat mm. markkinoiden ainoan raidoittumattoman, ruostumattoman ja saumat-toman Arvo-alumiinikourun.

Vesivek
PS-Kouru Oy
Jälleennyä

PS-Kouru Oy
0400-190 743, Kemi-Tornio
marko.tuoma@vesivek-jm.fi
www.pskouru.fi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kotitalousvähennyksen muutos näkyy arjessa

Erilaisia ostopalveluita käytetään nykyisin laajasti niin vanhustenhoidon tukena kuin helpottamaan esimerkiksi lapsiperheiden arkea. Vuoden alussa voimaan tullut kotitalousvähennys iskee kuitenkin lujaa palveluja tarjoaviin yrityksiin.

Kotitalousvähennys pieneni tuntuvasi vuoden alusta lähtien. Siinä missä remonttitoista saatavan vähennyksen enimmäismäärä oli aiemmin 2 250 euroa, ja kotitalous-, hoiva- ja hoitotoista saatavan vähennyksen enimmäismäärä 3 500 euroa, jatkossa näistä kaikista voi saada vähennystä enintään 1 600 euroa per henkilö. Myös vähennysprosentit muuttuivat: jos työn ostaa yritykseltä, aiemman 40 % sijaan vähennys on nyt 35 % työn osuudesta.

Monilla toimialoilla uudistus otettiin vastaan pettymyksellä. Kotitalousvähennyksen muutosten todettiin näkyvän suoraan palvelujen kysynnässä. Myös esimerkiksi Omakotiliitto otti asiaan kantaa, muistuttaen remonttinnon hiipumisen voivan johtaa omakotitaloissa korjausrästeihin ja niiden

myötä pahimmassa tapauksessa lisävaurioihin.

Kotitalousvähennys onkin ollut tärkeässä roolissa, ja monet ovat hyödynneet sitä monipuolisesti helpottaakseen arkeaan. Remontti- ja siivouspalveluiden lisäksi kotityöpalveluyrityksiltä hankitaan niin ruoka-ateriapalveluita, pyykkihuoltoa kuin IT-apuakin.

Miten vähennykseen tehdyt muutokset tulevat vaikuttamaan kotityöpalvelua tarjoaviin yrityksiin – ja sen myötä ennen kaikkea asiakkaille tarjottuihin palveluihin?

Ostopalvelut tärkeä osa vanhustenhoitoa

Suomen Kotityöpalveluyhdistys ry:n puheenjohtaja **Eija Lenkkeri** toteaa

kotitalousvähennyksellä olevan suuri merkitys heidän alalleen, joka on käytännössä syntynyt vähennyksen ympärille. Hän lisää, että kotityöpalvelua on toki tehty aina jossain muodossa – suurimmalta osaltaan se ei ole vain ollut niin ammattimaista kuin mitä siitä kotitalousvähennyksen myötä tuli.

– Suurin osa on tietysti siivoamista tai kodin kunnostamista. Sitten on jonkin verran ruoka-ateriapalveluita, tekstiilipalvelua, pyykkihuoltoa ja IT-palveluita, hän kertoo.

Palvelut voivat sisältää myös monipuolista avustamista niin toiminnoissa kotona kuin kodin ulkopuolellakin.

– Käydään kaupassa yhdessä ja esimerkiksi hautausmaalla vanhuksen kanssa. Se on iso juttu vanhukselle, jos ei ole omaisia.

Yrityksiltä ostettujen palvelujen merkitys onkin korostunut erityisesti vanhustenhoidossa. Nykytilanteessa laitoshoidon sijaan ikäihmiset pyritään usein hoitamaan kotonaan.

– Pyritään siihen, että vanhus voisi asua kotona. Mutta se palvelu, mitä kunnat tuottavat, ei riitä siihen että voi asua kotona. Siihen ostetaan lisäksi muita palveluja, Lenkkeri huomauttaa.

Asiakkaat karsineet tilauksia vähennyksen heikennyttyä

Kotitalousvähennyksen muutos tapahtuikin tilanteessa, jossa monien asiakkaiden palveluntarve on yleisesti kasvussa.

– Nyt kun vähennys on pienentynyt

prosentuaalisesti ja yläraja madaltunut, kentällä on tapahtunut jo sitä, että palveluita ostetaan todella paljon vähemmän, Lenkkeri kertoo.

Hän toteaa asian nousseen esille keskusteluissa jäsenyrittäjien ja yhdistyksen hallituksen jäsenten kanssa. Iäkkäiden asiakkaiden lapset ovat jopa ilmoittaneet, etteivät nämä saisi enää ottaa palveluita kustannusten nousua. Esimerkiksi siivoaminen vanhuksen luona on sen sijaan saatettu siirtää lapsenlapselle.

– Yksi yrittäjä kertoi, että nyt ovat ihan lapsiperheet lopettaneet siivoukset tai vähentäneet siivouskertoja. Jos on käyty joka viikko, nyt käydään joka toinen viikko tai kerran kuukaudessa.

Jos 4–5-henkisessä perheessä käydään siivoamassa vain kerran kuussa, se myös näkyy arjessa, Lenkkeri huomauttaa. Pahimmillaan se lisää perheenjäsenen kuormitusta ja aiheuttaa eripuraa.

– Kotitalousvähennysoikeutta pitäisi laajentaa niin, että vanhemmat pystyisivät ostamaan lapsille palveluja ja tukemaan arkea.

Vaarana harmaan talouden kasvu

Kotitalousvähennyksen muutoksen aiheuttamat vaikutukset olivat havaittavissa yritysten toiminnassa jo viime vuoden lopussa. Ne osuivat etenkin henkilöstöön.

– Jo silloin kun tuli tieto, että kotitalousvähennys tippuu näin paljon, on annettu lomautusvaroituksia, Lenkkeri kertoo.

Hän kertoo yritysten tehneen viime vuoden puolella enää vain määräaikaista työsopimuksia ja ryhtyneen myös eläkejärjestelyihin. Jos asiakkaat lakkauttavat sopimuksia tai supistavat ostamiaan palveluita jatkossa samaa tahia kuin nyt, odotettavissa onkin kylmää kyytiä.

Riskinä on etenkin harmaan talouden kasvu. Lenkkeri toteaa sen näkyvän jo pääkaupunkiseudulla.

– Tehdään pimeästi ja yrittäjiltä kysytään jo, teetkö ilman laskua, puhtaana käteen. Siinä jää tulematta yritysveroa, henkilöstöveroa ja myös ALV:t jäävät tulematta, hän luettelee.

– Puhuimme jo ennen kuin tämä

päätös nuijittiin läpi, että kukaan ei ole laskenut sitä, mikä vaikutus sillä on, kun jää verokertymät tulematta.

Kaikkoavatko pienyritykset harvaan asutuilta alueilta?

Kotitalousvähennyksen muutoksen koko vaikutukset kotityöpalvelu-alaan jäävät kuitenkin vielä nähtäväksi. Lenkkeri ounastelee sen johtavan esimerkiksi maaseudulla monien yritysten toiminnan loppumiseen.

– Varsinkin yksinyrittäjät tulevat miettimään vakavasti, että onko tämä enää kannattavaa.

Jos toiminta ei ole kannattavaa tai asiakkaita joudutaan haalimaan pitkin pitäjiä, ei ole enää taloudellista mahdollisuutta pyörittää yritystoimintaa.

Hän peräänkuuluttaa alan yrityksiltä kykyä miettiä, voitaisiinko palveluita muokata tai muotoilla uusiksi vastamaan tämän hetken haasteisiin.

– Varsinkin nämä, jotka tarjoavat koti-siivousta tai joilla on mahdollisuus koti toimistosiiivoukseen, ovat laajentaneet ja lähteneet markkinoimaan palveluitaan yrityspuolelle.

Palveluiden merkitys arjessa säilyy suurena

Kun kotitalousvähennystä pienennettiin edellisen kerran vuonna 2020, muutos astui voimaan niin ikään vuoden alussa, muistuttaa Lenkkeri. Hän kertoo vaikutusten olleen tuolloin aluksi samanlaisia kuin tälläkin kertaa: tammi-helmikuussa asiakkaat vähensivät palveluiden ostamista.

– Ei ostettu palveluita ja supistettiin käyntejä. Mutta asiakkaat huomasivat sen, mikä vaikutus sillä oli arkeen, ja sitten tuli maaliskuuhuhtikuu. Yksikin yrittäjä sanoi, ettei ollut ikinä rekrytoinut niin paljon henkilöstöä kerralla, kuin silloin.

Ostopalveluiden merkitys oman arjen helpottamisessa konkretisoituu etenkin silloin, kun niitä ei enää hankita entiseen tahtiin. Lenkkeri toteaa ajan olevan kuitenkin monille taloudellisesti haastava ja hintojen yleisesti nousussa, joten samanlaista ilmiötä ei ole odotettavissa. Pelkona onkin, että jatkossa noita tärkeitä palveluita ryhdytään hankkimaan pimeästi.

Eläkettä saavan hoitotuki

Eläkettä saavan hoitotuki on tarkoitettu helpottamaan sairaan tai vammaisen eläkkeensaajan kotona asumista ja siellä tapahtuvaa hoitoa. Tuki korvaa osin myös toimintakyvyn heikentymisestä aiheutuvia kustannuksia. Toimintakyvyn tulee olla heikentynyt sairauden tai vamman vuoksi yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan.

Hoitotuki maksetaan avuntarpeen, ohjauksen ja valvonnan tarpeen perusteella kolmeen ryhmään porrastettuna:

- 1. Perushoitotuki (84,17 €/kk): Viikoittainen avuntarve tai ohjauksen ja valvonnan tarve henkilökohtaisissa toiminnoissa. Sokealla ja liikuntakyvyttömällä on aina oikeus vähintään perushoitotukeen.
- 2. Korotettu hoitotuki (183,36 €/kk): Jokapäiväinen aikaa vievää avun tarve useissa henkilökohtaisissa toiminnoissa tai säännöllinen ohjauksen ja valvonnan tarve.
- 3. Ylin hoitotuki (387,73 €/kk): Ympärivuorokautinen tarve toisen henkilön hoitoon ja valvontaan.

Palveluseteli

Palvelusetelin tarkoituksena on lisätä asiakkaan valinnanmahdollisuuksia sosiaali- ja terveyspalveluissa. Hyvinvointialue päättää, ottaako se palvelusetelin käyttöön sekä mihin palveluihin ja missä laajuudessa seteliä käytetään. Hyvinvointialue päättää myös, onko palveluseteli tulosidonnainen vai kaikille käyttäjille samansuuruinen.

Asiakkaalla on aina oikeus kieltäytyä palvelusetelistä. Tällöin hyvinvointialueen on ohjattava hänet muilla tavoin järjestettyyn palveluun. Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia palveluseteliä. Asiakkaan palvelun ja hoidon tarve on arvioitava sekä laadittava palvelusuunnitelma ennen palvelusetelin myöntämistä.

Palvelusetelin arvon tulee olla asiakkaan kannalta kohutuullinen. Maksuttomaksi säädettävistä palveluista ei saa jäädä maksettavaksi omavastuusuutta.

Sosiaalipalveluja voi saada arvonlisäverottomasti

Jos toimintakyky on heikentynyt esimerkiksi iän, vamman tai sairauden takia, sosiaalihuoltopalveluja on mahdollista saada arvonlisäverottomasti. Toimintakykyarvion tekemiseen ei tarvita lääkärintodistusta. Mahdollisia arvonlisäverottomia palveluja ovat:

- 1. Kodinhoitopalvelut: siivous, ruuanlaitto, pyykinpesu ja muut päivittäiset askareet
- 2. Henkilökohtainen avustaminen: pukeutuminen, peseytyminen, lääkehoito ja muiden päivittäisten toimintojen avustaminen
- 3. Asiointipalvelut: kaupassa käynti, pankkiasiat ja muut ulkopuoliset asioinnit avustajan kanssa tai hänen toimestaan
- 4. Seurapalvelut: sosiaalista kanssakäymistä, ulkoilua ja muita aktiviteetteja

Lähteet: www.elakeliitto.fi, www.senioriliitto.fi, www.kela.fi, www.stm.fi ■

Eläkkeensaajan asumistuki

Eläkkeensaajan asumistuen ehdot muuttuvat vuoden 2025 alussa. Suurin muutos on tulojen ja omaisuuden vaikutuksen kasvaminen.

- Tulojen lisäomavastuu nousee 43,5 %:iin tulorajan ylittävästä osasta (aiemmin 41,3 %). Samalla omaisuusrajat laskevat, ja omaisuudesta laskettava tuloprosentti nousee 15 %:iin (aiemmin 8 %).
- Indeksijäädytys jatkuu, eli asumismenoihin liittyvät enimmäismäärät pysyvät samoina kuin vuonna 2024.

Kesäjuhlan koristelu voi olla runsas tai yksinkertainen. Pääasia, että se henkii kesää juhlan aiheesta ja teemasta riippumatta.

Teksti: Ulla Sirén

Kesä on juhlan näyttämö

Kesä tuo tullessaan valmistumisjuhlat, rippijuhlat, häät, syntymäpäivät, suukokoukset. Monen kalenteri on jo alkanut täyttyä erilaisista juhkakutsuista. Ja oli juhlan aihe tai teema mikä hyvänsä, valoisa kesä on tavalla tai toisella sen ainutlaatuinen näyttämö.

- Vesikourut
- Kattoturvatuotteet
- Konesauga- ja peltikatot
- Asbestipurku

www.kle.fi - 016271850

Vietetäänpä juhlia paviljongissa, hotellissa, laivan kannella, nuorisoseurantalolla, mökillä tai kotona, kesä sävyttää tapahtuman aina omalla tunnelmallaan. Se voi olla sateen tuoksu, keskiyön auringonpaiste, elokuun kuutamo – jokin luonnon kosketus suomalaiseen kesäjuhlaan liittyy aina, ja se on niin kuin olla pitää. Kesällähän me haluamme juhlia. Ja juuri siksi, halusimme tai emme, joudumme ottamaan huomioon myös kesän hankaluudet kaiken ihanuuden keskellä.

Typistä ongelmat varautumalla

Ulkona pidettävissä juhlissa kannattaa miettiä kaikki alusta alkaen siltä kannalta, että voi sataa tai olla paahtava helle. Tarjoilupöydät on hyvä sijoittaa aina katon alle, mutta juhla-vaellekin pitäisi olla tarjolla suojaa. Telttoja ja katoksia saa vuokrata erilaisista juhlatarvikepalveluista, ellei niitä omista tai saa tutuilta lainaksi. Hyönteisistä voi saada epämieluisaa seuraa varsinkin mökki- ja rantajuhlisiin. Suomalaiset ovat yleensä

Juhlasuunnittelija on juhlistamisen ammattilainen

Nykyään juhlasuunnittelun ammattilaisia käytetään yhä enemmän apuna muidenkin kuin hääjuhlien järjestämisessä. Suomesta löytyy kotimaassa koulutettuja tekijöitä, sillä helsinkiläinen AJK-Jatkokoultus on tarjonnut vuodesta 2022 asti hää- ja juhlasuunnittelijan ammatillista koulutusta, joka toteutetaan monimuoto-opetuksena ja kestää noin neljä kuukautta. Päättötyönä suunnitellaan kokonainen hääjuhla. Koulutussuunnittelija **Merita Ikonen** kertoo, että osalle opiskelijoista koulutus on avannut tien yksityisyrittäjyyteen.

Juhlasuunnittelijan hyödyntäminen on käyttökelpoinen vaihtoehto erityisesti silloin, jos järjestettävänä on isot ja vaativat juhlat, eivätkä omat taidot, aika tai tukiverkot tunnu riittävän.

Ammattilaisen läsnäolo helpottaa esimerkiksi tarjoilun suunnittelua kymmenille tai sadoille ruokailijoille, sopivien esiintyjien etsimistä ja varaamista ja muita sellaisia asioita, joita tavallisessa elämässä tehdään harvoin.

Pääkouluttaja **Eija Holmberg-Lehto** kertoo järjestäneensä häiden lisäksi muun muassa ylioppilas- ja syntymäpäiväjuhlia sekä yritysten juhlia. Hän toteaa, että sekä ihmisten vaatimukset että maksuvalmius ovat kasvaneet, ja samaa vauhtia on lisääntynyt kiire työssä ja vapaa-ajalla.

Juhlasuunnittelijan käyttö maksaa keskimäärin saman verran, kuin muidenkin juhlapäivinä työskentelevien ammattilaisten. Koko juhlat kattava suunnittelupaketti voi maksaa tuhansia euroja, ja suunnittelijan tuntihinta liikkuu yleensä noin 50 – 100 euron välillä. Holmberg-Lehto varoittaa luottamasta liikaa yleisiin arvioihin, sillä hinnoissa on suuria eroja. Ne vaihtelevat jonkin verran paikkakunnittainkin – ja lopulta hinnoittelu on aina yrittäjän oma valinta. Juhlasuunnittelijaa voi kuitenkin hyödyntää myös pienemmällä budjetilla. On mahdollista saada pelkkä suunnittelijan konsultaatio, joka maksaa yleensä pari- kolmesataa euroa.

– Se auttaa jo välttämään pahimmat karikot, ja siitä saa hyviä vinkkejä, Holmberg-Lehto muistuttaa.

Hän suosittelee pyytämään tarjousta aina kahdelta tai kolmelta yrittäjältä ennen suunnittelijan valintaa. Lisäksi on hyvä tutkia tarjokkaiden taustoja ja muiden asiakkaiden kokemuksia, jotta löytää luotettavan ja kokeneen tekijän.

Kokonaiseen suunnittelupakettiin voi sisällyttää melkein mitä vain riippuen asiakkaan toiveista ja suunnittelijan vahvuuksista. Suunnittelija hoitaa halluttaessa kaiken koristelusta ja tarjoilusta esiintyjiin ja valokuvaukseen; hän toimii juhlan juontajana, selvittää mahdollisuuksien mukaan viime hetken ongelmatilanteet ja jopa siivoaa. On silti hyvä muistaa jo sopimusta laadittaessa, että yhtä asiaa suunnittelija ei koskaan tee, nimittäin päätöksiä.

– Juhlasuunnittelija auttaa asiakastaan kaikin tavoin löytämään vaikkapa luotettavia esiintyjävaihtoehtoja, mutta hän ei tee lopullista valintaa eikä allekirjoita sopimuksia. Lopullinen päätös on aina asiakkaan oma, Eija Holmberg-Lehto muistuttaa.

Asiantuntijat:

Koulutussuunnittelija, Vuoden häävaikuttaja 2023

Merita Ikonen, AJK-koulutus

AJK:n pääkouluttaja, hää- ja juhlasuunnittelija

Eija Holmberg-Lehto

www.martat.fi : Juhlasuunnittelu

Pitopalvelua kaikkiin tilaisuuksiin

Hyvällä maulla jo vuodesta 1977

Pitopalvelu Roosamaria Oy
Kemintie 15, 95420 Tornio
p. 040 7388470

Tule tutustumaan laadukkaaseen suomalaiseen terassilasitusjärjestelmään!

MEILTÄ LUKKAN® TERASSILASITUKSET!

www.keminmaanlasi.fi

KYLPUHUONEET, LAATOITUKSET JA RAKENTAMISEN SISÄTYÖT KOKONAISVALTAISESTI

0400 766 545

www.timantinrakentaja.fi

MAINOSTAJA, varaa näkyvyytesi Omakotilehtiin verkkokaupasta.

<https://mediapotentia.mediani.fi>

MEDIANI
WWW.MEDIANI.FI

Omakoti

Freebird

Juhla kotona

- Aloita ajoissa. Lähetä kutsut heti, kun aika ja paikka on tiedossa.
- Suunnittele huolella. Aloita listaamalla tärkeimmät toiveet ja tavoitteet.
- Laadi juhla valmisteluille aikataulu ja työjärjestys.
- Päätä juhlatilat ja juhlan aikataulu. Esimerkiksi, käytetäänkö kaikkia kodin tiloja vai osaa niistä; kutsutaanko vieraat yhtä aikaa vain porrastetusti jne.
- Varaa esiintyjät ajoissa ja sovi aina kirjallisesti esitysten hinta, kesto ja aikataulu. Selvitä, tarvitseeko esiintyjä oman tilan esityksen valmistelua ja taukoja varten.
- Varaa ajoissa pitopalvelu ja juhla-suunnittelija, jos haluat käyttää niitä. Jos sinun tarvitsee vuokrata teltoja, katoksia tai pihakalusteita, varaa nekin ajoissa. Monet yhdistykset kuten Martat ja Maa- ja kotitalousnaiset vuokraavat astiastoja ja muitakin juhlatarvikkeita, mutta kesällä niillä on paljon kysyntää, joten toimi ajoissa.
- Suunnittele tarjoilu. Jos et käytä pitopalvelua, mieti, mitä voi valmistaa itse ja mitä kannattaa ostaa valmiina. Jos haluat pitopalvelun, päätä, haluatko sieltä koko tarjoilun vai osan siitä. Pitopalveluilla on erilaisia vaihtoehtoja asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Mieti jo tässä vaiheessa ruokien säilyttämistä – riittääkö kylmä tila, mahduvatko isot kakut jääkaappiin, missä juomat jäähdytetään ym. Löytisikö tutuilta lainaksi jääkaappia tai kylmälaukkuja?
- Laske astioiden ja aterimien riittävyys. Arvioi, pitäisikö vuokrata tai lainata niitä lisää tai käyttää osassa tarjoilua kertakäyttöastioita. Tee sama laskenta myös istuimille.
- Mieti, miten tiloista saa mahdollisimman helppokulkuiset ja toimivat isolle joukolle. Usein helpottaa, jos osa kodin arkisista käyttötavaroista ja koriste-esineistä raivataan kokonaan pois juhlatiloista.
- Varaudu juhlapäivän kulkuun. Varaa kukkamaljakoita ja kukkien käärepereille oma roskakori. Raivaa tilaa vieraiden takeille, laukuille, sateensuojille ja vaihtokengille. Päätäkää etukäteen, kuka tarjoaa alkumaljat, kuka huolehtii, että wc-tilat pysyvät siisteinä, kuka katsoo, että noutopöydässä riittää tarjottavaa jne.
- Kaunista tila, toisin sanoen siivoa se. Juhlakoristelu pääsee parhaiten oikeuksiinsa tilassa, joka on puhdas, järjestyksessä ja tarpeeksi väljä.
- Laadi teeman mukainen koristelu, jos juhlissa on teema. Muuten yksinkertaisuus on koristelussakin kauneutta. Yhdenmukaiset pöytäliinat – vaikka tabletit tai lautasliinat – sekä pienet kukka-asetelmat tai led-tuikut tavallisiin juomala-seihin asetettuna riittävät somistamaan kahvipöytiä.
- Hyödynnä luonnonkukkia ja vihreitä oksia!
- Käytä koristelussa ja sisustamisessa ensin mielikuvitusta, sitten vasta rahaa. Jopa roskille ja käytetyille astioille varattavat astiat voi suunnitella hauskan näköisiksi. Hyödynnä vanhoja koreja, paperikasseja ym. ja somista ne juhlan tyylin mukaisesti.
- Lisää itsesi työlistaan! Vaikka päivän-sankari olisi joku muu, juhlien laittaja ansaitsee oman ajan laittautumista varten. Merkitse yhteiseen aikatauluun itsesi kannalta tärkeät asiat, kuten kamppaajalla käynti ja juhlapuvun hankkiminen – tai vaikka rentoutumis- ja mietiskelyhetki.
- Muista, että täydellisyyteen ei tarvitse yltää. Vieraat eivät tiedä, mitkä tavoitteistasi jäivät toteutumatta.

kokeneita kesäjuhlijoita ja osaavat tarpeen tullen varautua sateeseen ja hyttysiin jo juhliin lähtiessään. On silti kohteliaasta auttaa vieraita selviytymään, jos on odotettavissa, että ötököistä on kiusaa. Hyttys-savujen ja -kynttilöiden ohella on saatavissa mekaanisia laitteita, joilla niitä voi karkottaa, ja teltojen viihtyisyyttä voi lisätä käyttämällä niissä hyttysverkkoja. Ne eivät vahingoita luontoa, ja puhtaanvalkoiset harsomaiset verhot voivat olla kauden niitakin – onhan mahdollista muokata sää- ja hyttysuojat osaksi juh-lakoristelua.

Ajoissa mukaan juhlaruuhkaan

Kesä on lyhyt ja siksi tiivis juhla-kausi. Siksi on tärkeää ryhtyä kaikkiin toimiin hyvissä ajoin, sillä monet muutkin haluavat varata samoja palveluja ja tarvikkeita.

Hää- ja juhlasuunnittelukoulutuksen pääkouluttaja **Eija Holmberg-Lehto** neuvoa aloittamaan varaamisen ja lähettämään kutsut heti kun se on mahdollista, mielellään jo puoli vuotta etukäteen. Hääjuhlien tapauksessa tilavarauksia täytyy tehdä jopa vuotta tai kahta aikaisemmin. Toisinaan voi olla vaikeaa saada oma juhla mah-tumaan suvun ja ystäväpiiriin ohjel-

maan, koska kesäisiä viikonloppu-ja on vain rajallinen määrä. Holmberg-Lehto ehdottaa vaihtoehtoa, joka voi olla parempi, kuin miltä kuulostaa.

– Jos kesä näyttää toivottoman tiukalta, kannattaa miettiä syksyä. Se on yllättävän hyvä aika järjestää juhlia, aikaa ja tilaa yleensä riittää, ja oikealla koristelulla ja valaistuk-sella syysjuhlista saa todella tun-nelmalliset, hän sanoo. ■

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja oli Euroopan parlamentin
jäsen vuosina 2008–2024 ja
nousee varasijalta parlamenttiin
10. vaalikaudelle.

Rakennukset on suunniteltava
kestämään tulevaisuutta

Rakennusala on uusien haasteiden edessä, sillä rakennuskantamme on kestävä nykyisten olosuhteiden lisäksi myös tulevaisuuden muuttuvia olosuhteita. Niinpä meidän on huomioitava rakentamisessa ja rakennuskantamme remontoimisessa muuttuva ilmasto, kuten lämpötilojen heilahdukset, sademäärien muutokset ja sään ääriolosuhteiden yleistyminen. Rakennuskantamme on tulevaisuudessa kestävä lumisten talvien lisäksi esimerkiksi yhä voimakkaampia helleaaltoja, tulvia ja myrskyjä.

Vuosi 2024 oli maapallon tähänastisen mittaushistorian kuumin vuosi. Viime vuonna maailman keskilämpötila ylit- ti jopa Pariisin ilmastopimuksessa sovitun 1,5 asteen ra- jan ensimmäistä kertaa. On kuitenkin myös hyvä muistaa, että Suomessa ilmasto lämpenee noin tuplasti maailman keskilämpötilaan verrattuna, minkä vuoksi meidän on va- rauduttava yhä suurempiin muutoksiin. Viime vuonna Lyly- myrsky toi Suomeen hirmumyrskyn ensimmäistä kertaa mittaushistoriassamme. Ilmaston lämmitessä hirmumyrs- kyjen mahdollisuus myös meillä Suomessa kasvaa.

Sään ääri-ilmiöt kuluttavat rakennuksia, mikä lisää raken- nusten ja infrastruktuurin huoltotarvetta. Suunnittelemalla rakennukset kestämaan myös tulevaisuuden voimistuneita sään ääriolosuhteita, voimme vähentää rakennusten jatkuvaa huoltamista sekä taata terveelliset ja turvalliset olosuhteet rakennusten käyttäjille. Esimerkiksi sateiden, kosteuden ja tulvien lisääntyessä myös kosteusvauriot ra- kennuksissa lisääntyvät, mikä voi vaikuttaa suoraan myös ihmisten terveyteen esimerkiksi hengitystieoireiden muo- dossa.

Rakentamisessa meidän on huomioitava talven pakkasten aikaisen lämmityksen lisäksi myös yhä pahenevat helleaal- lot. Suomessa rakennuskantamme on suunniteltu ensisijai-

sesti kestämaan paukkupakkasia ja varastoimaan lämpöä, mikä on jo viime vuosien aikana tuottanut erityisesti ikäihmi- sille vaarallisia olosuhteita kesän kuumimpina viikkoina. Ra- kentamisessa tulee hyödyntää yhä enemmän passiivista rakentamista, jossa sekä talven hukkalämpöongelmaan, että kesän ylikuumenemisongelmaan pyritään löytämään tehokkaita ratkaisuja. Ratkaisut perustuvat muun muassa rakennusten pintojen ja materiaalien lämmön varastoimi- seen sekä rakennusten sijoitteluun.

Myös jo olemassa oleva rakennuskantamme on remontoit- tava kestämaan paremmin tulevaisuuden olosuhteita. Tä- män lisäksi rakennuskantamme on remontoitava energia- tehokkaiksi. Rakennuskantamme energiaremontoinnilla voimme myös hillitä ilmastomuutosta, sillä rakentaminen ja rakennukset vastaavat noin 40 prosenttia tuottamistam- me hiilidioksidipäästöistä.

Itse rakennusten lisäksi myös laajemmin kaupunkiym- päristössä ja -suunnittelussa on huomioitava vahvemmin muuttuva ilmasto. Viherrakentamisella sekä tulvariskit ja hulevesiriskit huomioivalla kaupunkisuunnittelulla, voimme ennaltaehkäistä sään ääri-ilmiöiden, kuten myrskyjen ja tul- vien vaikutuksia rakennuksiimme.

Rakentamisessa kyse ei ole vain talojen pystyttämisestä vaan rakennukset toimivat myös meidän koteina. Kalifor- nian laajojen maastopalojen vuoksi kymmenet tuhannet ihmiset ovat menettäneet kotinsa. Potentiaaliseen kodin menettämisen pelkoon on meidän kaikkien helppo samais- tua. Nämä voivat vaikuttaa myös vakuutusmaksuihin, mikäli varautumista ei ole tehty.

Ilmastomuutoksen edetessä meidän on varmistettava, että rakennuksemme ja asuinalueemme kestäisivät mah- dollisimman hyvin myös niitä tulevaisuuden olosuhteita.

Oulun
Kuivaustekniikka

MERI-LAPPI

[illegible]

Goodwill®

– Paikallisilta paikallisille

Goodwill Industries International on perustettu vuonna 1902 Yhdysvalloissa ja se toimii yhteensä 14 maassa. Ympäri maailmaa löytyy yli 3200 Goodwill® -kierrätysmyymälää, joista 15 toimii Suomessa. Kemiin Goodwill® rantautui syyskuussa 2015 ja sen toiminnasta vastaa Meriva säätiö. Meriva sr on Kemissä toimiva työhönvalmennussäätiö, joka tarjoaa erilaisia kuntoutus-, valmennus- ja työllistymistä edistäviä valmennuspalveluita Meri-Lapin alueella.

Goodwill® -kierrätysmyymälän toiminta on yksinkertaista: lahjoittaessasi sinulle turhat tavarat myymälään ja/tai tehdessäsi myymälässä hankintoja, luot mahdollisuuksia työhön ja osaamisen kehittämiseen paikallisille, sillä myydyistä lahjoitustavaroista saatu tuotto käytetään työllistämisen- ja valmennustoiminnan ylläpitämiseen sekä sen kehittämiseen. Samalla autat ympäristöä, sillä kierrätysmyymälän tavoitteena on erityisesti sekajätekuorman vähentäminen tuotteiden elinkaarta pidentämällä.

Goodwill® -kierrätysmyymälään voi lahjoittaa hyväkuntoista tavaraa laidasta laitaan. Kemissä lahjoituksia vastaanotetaan itse kierrätysmyymälän ohella myös Goodwill® -lahjoitustavaran vastaanottopisteessä osoitteessa Asentajankatu 5. Erityisesti suuret lahjoitukset, kuten huonekalut on paras toimittaa Asentajankadun vastaanottopisteeseen, jossa pääset kätevästi autolla ihan oven viereen ja josta löytyy aina myös kantoapua. Voit myös tiedustella noutopalvelua kuljetuspalvelumme kautta numerosta 040 3557197 arkisin klo 8.00–12.00.

Kierrätysmyymälässä tuotteiden hinnoittelussa käytetään värikoodeja. Viikoittain yksi väreistä on alennusväri, jolla hinnoitellut tuotteet myydään 50 prosentin alennuksella ja perjantaisin jäljelle jääneet alennusvärin tuotteet myydään eurolla. Viikon alennusväri selviää myymäläopasteista. Ja koska myymälän tuotevalikoima perustuu lahjoituksiin, ovat myytävät tuotteet usein yksittäiskappaleita ja valikoima vaihtuu nopeasti.

Kemin Goodwill® -myymälässä käy päivittäin lähes 90 eri kierrätystuotetta ostavaa asiakasta, jotka tekevät keskimäärin 3,5 kierrätyslöytöä käynnillä. Suosituin myyntiartikkeli ovat naisten vaatteet, mutta myymälästä löytyy paljon muitakin, kuten kodintarpeita, astioita, huonekaluja, koriste-esineitä, tekstiilejä ja pienempiä sähkölaitteita. Tule, tutustu ja ylläty!

Goodwill® -kierrätysmyymälän myymäläpäällikkö/työvalmentaja Marko Koivuaho

- Goodwill® Kemi on Meriva säätiön ylläpitämä kierrätysmyymälä, joka perustuu kansainväliseen konseptiin.
- Goodwill® Kemi sijaitsee Kemin keskustassa osoitteessa Valtakatu 27–29 ja on avoinna maanantaista perjantaihin kello 10:00–17:00.
- Goodwill® lahjoitustavaran vastaanottopiste sijaitsee osoitteessa Asentajankatu 5 ja on avoinna kello 8:00–16:00.
- Goodwill® Kemi myymälässä työskentelee kaksi myyjää ja kierrätystuotteiden esikäsittelyyn sekä hinnoitteluun osallistuu useita henkilöitä eri valmennusopimuksilla myymäläpäällikkö/työvalmentaja Marko Koivuahon johdolla (kuvassa).
- Ostamalla ja lahjoittamalla työllistät paikallisia.

**Luotettua palvelua Meri-Lapin
alueella jo 40 vuoden ajan.**

**MEILTÄ SAATTE TÄYDELLISET
KATTOREMONTIT, KATTOJEN
KORJAUKSET SEKÄ ASBESTIPURKUTYÖT**

- HUOPA-, TIILI- JA PELTIKATOT
- RAKENNUSPELLITYKSET
- KATTOTURVATUOTTEET
- ASBESTIKARTOITUKSET JA -PURKUTYÖT
- VESIKOURUT ASENNETTUNA

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!
P. 040 721 6610 • keminkate.fi

LAPPIA

**Hae nyt! – Rakennus- ja
pintakäsittelyalan opintoihin**

Haluatko työskennellä käsilläsi ja luoda jotain pysyvää?

Rakennus- ja pintakäsittelyalan opinnot Ammattiopisto Lappiassa tarjoavat käytännönläheisen koulutuksen, joka vie sinut suoraan työelämään!

Rakennusalan perustutkinto – Talonrakentaja

Opit rakentamisen perusteet, työskentelet oikeissa rakennuskohteissa ja saat vahvan pohjan monipuoliselle uralle rakentamisen parissa.

Pintakäsittelyalan perustutkinto – Maalari/Pintakäsittelijä

Koulutuksessa syvennyt erilaisiin pintakäsittelytekniikoihin, kuten maalaamiseen, tapetointiin ja lattiapinnoituksiin. Taitosi näkyvät arjessa ja kestävät aikaa!

Lisätietoja

Kai Heikkinen, puh. 050 461 7181,
kai.heikkinen@lappia.fi

www.lappia.fi/koulutushaku

**ConturaToimiva
-takkapaketti mökille**

Haluatko kompaktin ja helpon
takkapaketin mökillesi?

ConturaToimiva on takka- ja hormipaketti, joka sisältää kaiken, mitä tarvitset takan asentamiseen. Sen avulla lisäät mökillesi lämpöä ja tunnelmaa helposti ja vaivattomasti.

Toimitussisältöön kuuluu:

- Contura 610c -takka (musta)
- Eduspelti (musta)
- n.3,2 metriä Premodul-hormia (musta)
- Avattava pipunhattu
- Lämpöeristeet
- Juuripelti ja huopakattolehti
- Penekaulus sisäkattoon
- Rahti sisältyy hintaan

Hinta alkaen

2995 €

Toimitusaika noin 2 viikkoa

Takkapaketin myy:

TAKKAHUONE
EUROOPAN PARHAAT TULISIJAT

www.takkahuone.com | tornio@takkahuone.com | +358 40 5462948

- ✗ Piha- ja viherrakennustyöt
- ✗ Kaivinkone- ja pyöräkonetyöt
- ✗ Saneeraus- ja lvi-työt
- ✗ Viemäreiden painehuuhtelut ja kuvaukset
- ✗ Salaojien painehuuhtelut ja kuntotutkimukset
- ✗ Avant-pienkuormaajavuokraus
- ✗ Kuorma-autopalvelut
 - vaihtolavat
 - nosto- ja kuljetustyöt

p. 040 848 5630

kiinteistohuolto@co.inet.fi

www.kiinteistohuoltorautio.fi